

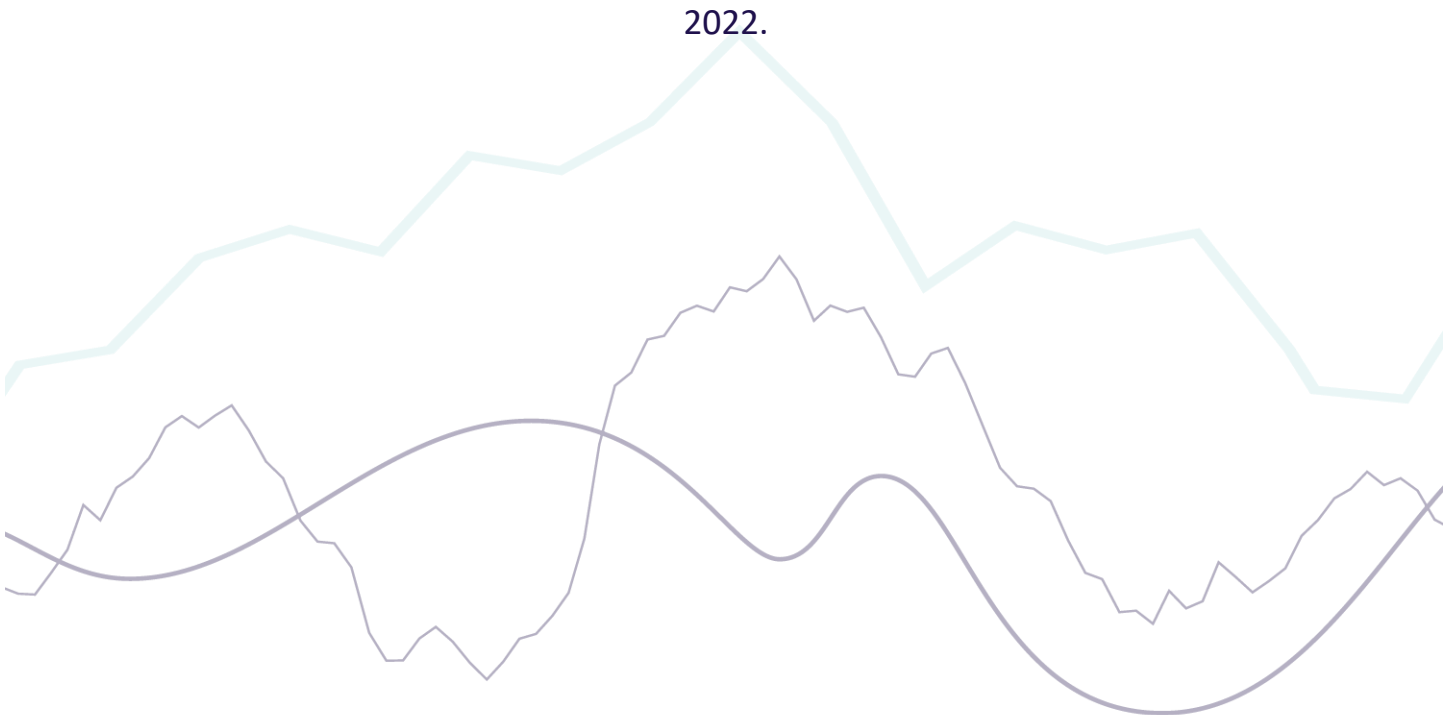

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

a Költségvetési Tanács részére a
2022. I. félévi költségvetési folyamatokról

2022.

ELEMZÉS

a Költségvetési Tanács részére a
2022. I. félévi költségvetési folyamatokról

2022.

ELNÖK

Engedélyező:

Dr. Windisch László
elnök

Az Elemzés
az interneten
a www.asz.hu
oldalon
olvasható.

Szerkesztő:

DR. KÁDÁR KRISZTA projektvezető

Az elemzés elkészítését felügyelte:

DR. PULAY GYULA ZOLTÁN felügyeleti vezető

Készítették:

DR. KÁDÁR KRISZTA projektvezető

SZEIBEL GÁBORNÉ számvevő

MIHÁLSZKY KÁLMÁN számvevő

HORVÁTH EMESE CSILLA számvevő

BALÁS ELEMÉR számvevő

MADÁR SÁNDOR számvevő

MAGYARICSNÉ HAJDÚ REGINA számvevő

PECZE TIBOR CSONGOR számvevő

Kiadja az Állami Számvevőszék

EL-3756-013/2022.

TARTALOMJEGYZÉK

◀	VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	5
◀	BEVEZETÉS	8
◀	MÓDSZERTAN.....	9
◀	1. A 2022. ÉV VONATKOZÁSÁBAN KÉSZÍTETT PROGNÓZISOK ÉS A LEGFONTOSABB MAKROGAZDASÁGI MUTATÓK ALAKULÁSA	10
	1.1. A 2022. évi gazdasági növekedés	10
	1.2. A GDP növekedés	11
	1.3. Az I. és II. negyedévi GDP összetevőinek alakulása a termelési és a felhasználási oldalon.....	11
	1.4. A fogyasztói árindex alakulása.....	12
	1.5. A munkaerőpiaci folyamatok alakulása.....	12
	1.6. Az átlagkeresetek alakulása.....	13
	1.7. A háztartások nettó pénzügyi vagyonának alakulása	14
	1.8. A beruházások alakulása	15
◀	2. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERE EGYENLEGÉNEK ALAKULÁSA	15
◀	3. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG ALAKULÁSA	18
◀	4. A KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZETEK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	19
◀	5. A KÖLTSÉGVETÉSI MARADVÁNYOK FELHASZNÁLÁSA.....	19
◀	6. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEINEK ALAKULÁSA.....	20
	6.1. A vállalkozások költségvetési befizetései	20
	6.2. A fogyasztáshoz kapcsolt adók	20
	6.3. A lakosság költségvetési befizetései.....	21
	6.4. Egyéb költségvetési bevételek	22
◀	7. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	22
◀	8. AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ALAKULÁSA	22
	8.1. Az európai uniós bevételek alakulása	23
	8.2. Az európai uniós társfinanszírozású programok kiadásainak alakulása	24
◀	9. A GAZDASÁG-ÚJRAINDÍTÁSI ALAP FEJEZET BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	24
◀	10. AZ ÁLLAM VAGYONÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK ALAKULÁSA... 26	26
◀	11. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI FEJEZET KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	27
◀	12. AZ ADÓSSÁGSZOLGÁLATTAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK ALAKULÁSA	27

◀ 13. AZ ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	28
◀ 14. A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAI BEVÉTELEINEK, KIADÁSAINAK ÉS EGYENLEGEINEK ALAKULÁSA.....	29
14.1. A LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeinek és kiadásainak alakulása	29
14.2. Az LXXII. Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap Egészségbiztosítási Alap címe bevételeinek és kiadásainak teljesítése	29
◀ 15. A KÖZPONTI TARTALÉKOK FELHASZNÁLÁSA	30
◀ 16. A GDP NÖVEKEDÉS ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG-MUTATÓ ÉRTÉKE	31
◀ 17. AZONOSÍTOTT KOCKÁZATOK.....	32
◀ MELLÉKLETEK.....	33
◀ FELHASZNÁLT DOKUMENTUMOK.....	41
◀ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE.....	44
◀ FOGALOMTÁR	45
◀ JOGSZABÁLYOK ÉS KÖZJOGI SZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK JEGYZÉKE	46

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az elemzés a 2022. I. félévi makrogazdasági és költségvetési folyamatokat abból a szempontból értékelte, hogy azok kockázatot jelentettek-e az államadósságmutató csökkenésére nézve. Az elemzés több, az államadósságmutató alakulását kedvezőtlenül befolyásoló kockázatot azonosított, de ezeket a mutató értékére kedvező hatást gyakorló folyamatok semlegesítik. Ennek alapján az államadósságmutató értéke 2022. év végén várhatóan alacsonyabb lesz a 2021. év végi 76,8%-os mértéknél. Ugyanakkor a mutató csökkenését veszélyeztetheti, ha a kormányzat rákényszerül arra, hogy a nemzetgazdaság stabilitása érdekében az energiaárak ugrásszerű növekedését a háztartásokon kívül is széles körben (pl. költségvetési szervek, közszolgáltató gazdasági társaságok, kisvállalkozások, önkormányzatok) kompenzálja még ebben a költségvetési évben. A Kormány a veszélyhelyzetre tekintettel az ehhez szükséges jogszabályi felhatalmazással rendelkezik.

2022. I. félévében az államadósságmutató nevezőjében szereplő nominális GDP összegének emelkedéséhez a kormányzat által prognosztizáltnál dinamikusabb gazdasági növekedés és infláció egyaránt hozzájárult, ugyanakkor a külkereskedelmi cserearányok romlása azt némileg visszafogta. Ezek eredőjeként a nominális GDP 2022. I. félévében az előző év azonos időszakához képest 18,3 százalékkal nőtt. A II. félévre a gazdasági növekedés lassulását és az infláció gyorsulását valószínűsítik a prognózisok, és nem javulnak a cserearányok sem. Mindezek következtében a nominális GDP összege becsléseink szerint a 15-21 százalékos sávban emelkedhet, mindkét esetben jelentősen meghaladva a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvényben (Kvtv.) rögzített összeget.

A mutató számlálójában szereplő államadósság szempontjából a legfontosabb tényező a központi költségvetés pénzforgalmi hiányának alakulása. Ennek mértéke az I. félév végére elérte a Kvtv. szerinti összeg 97,1 %-át. Az időarányost nagy mértékben meghaladó hiány kialakulását elsősorban a Kvtv. elfogadását követően hozott, jelentős költségvetési hatású intézkedések okozták (családosok 2021. évi személyi jövedelemadó visszatérítése, fegyveres testületek tagjainak egyszeri juttatása, 13. havi nyugdíj teljes összegének kifizetése), amelyek döntő mértékben februári kifizetéseként, illetve bevétel elmaradásként jelentkeztek. Márciusban és áprilisban is meghaladták a kiadások az időarányos mértéket, azóta viszont a költségvetési kiadások havi összege a teljes kiadási előirányzat egy havi átlagos értékéhez közeli értékű, elsősorban a tavalyi év végén, illetve idén év közben elfogadott takarékosági intézkedések következtében. Ugyanakkor a makrogazdasági folyamatok következtében a nyugdíjkiadások és a kamatkidadások tekintetében az év egészére nézve magas összegű kiadásnövekedés következik be. A költségvetési bevételek – február hó kivételével – minden hónapban meghaladták a teljes bevételi előirányzat egy havi átlagát, elsősorban a prognosztizáltnál magasabb gazdasági növekedés és keresetkiáramlás, valamint a vártnál magasabb infláció következtében. Az adóbevételeknek az előirányzott mértéket jóval meghaladó teljesülése az év egészére is várható, amihez hozzájárul az extraprofit adók bevezetése és a KATA adózási szabályainak módosítása is.

Az európai uniós bevételeknek az előirányzattól való elmaradása mintegy 1000 milliárd forinttal csökkentheti a 2022-ben várható bevételeket. A 2021-2027. évek kohéziós politikai forrásainak felhasználását meghatározó Partnerségi Megállapodás ez évi megkötése és a Helyreállítási és Ellenállóképeségi Terv jóváhagyása esetén az Unió részéről a kifizetések 2023. első felében kezdődhetnek meg.

Az elemzés során végzett becslések azt mutatják, hogy az előirányzottnál várhatóan magasabb kiadásokat és az uniós bevételek elmaradását az adóbevételeknek az előirányzottnál nagyobb mértékű növekedése részben kompenzálja, így az államháztartás központi alrendszerének magasabb

pénzforgalmi hiánya sem lesz olyan mértékű, ami – a nominális GDP várható növekedése mellett – az államadósságmutató emelkedéséhez vezetne.

A kiadási oldalon azonban nehezen számszerűsíthető kockázatot jelent az energiaárak emelkedése, és annak költségvetési kompenzációja. A háztartások rezsicsökkentésének fenntartásához szükséges támogatások a 2022. I. félévi költségvetési kiadások között nem jelentek meg. A rezsicsökkentés fenntartása támogatásának jogszabályi háttérét január 1-i visszamenőleges hatállyal a Kormány júniusban teremtette meg, a támogatás pénzügyi fedezetének egy részéről az extraprofit-adókról szóló rendeletben gondoskodott. Következésképpen a rezsicsökkentés 2022. augusztusig tartó teljes fenntartásának, valamint az azt követő, az átlagfogyasztás szintjéig történő fenntartás támogatásának teljes összege a 2022. II. félévben terheli majd a központi költségvetést. Ennek fedezetére részben a Rezsicsökkentési Alap bevételei szolgálnak. 2022-ben az energiaárak emelkedése miatt a lakossági rezsitámogatásokra kifizetendő költségvetési kiadások összege várhatóan meghaladja az 1 000 milliárd forintot.

További kockázatot jelent, hogy a költségvetési szervek, önkormányzatok, nonprofit szervezetek és vállalkozások központi költségvetési támogatás nélkül a megnövekedett energiaköltségeiket nehezen tudják kigazdálkodni. A kompenzáció elmaradása esetén az energiaárak ugrásszerű emelkedése és ennek tovább gyűrűző hatásai az államháztartás önkormányzati alrendszerében és a kormányzati szektorba tartozó egyéb szervek körében is megnövelheti az adósságot.

Az államadósság növekedését eredményezi a forint árfolyamának gyengülése. A jelenlegi 410 Ft/EURO körül ingadozó árfolyam mintegy 17%-kal haladja meg azt az értéket, amelyet a Kvtv. a 2022. év végi államadósság mutató kiszámításánál alkalmazott (360,9 Ft). Az államadósság növekedését eredményezte, hogy a devizában történő finanszírozás aránya kismértékben emelkedett (23,7%-ra). A finanszírozási kockázatok csökkentése érdekében szükség van arra, hogy a lakosság az év I. felében tapasztalt csekély növekedéshez képest nagyobb szerepet vállaljon az államadósság finanszírozásában. Az ehhez szükséges első lépéseket megtette a Kormány.

Az államadósság-mutató alakulását befolyásoló tényezők 2022-ben (tények és előrejelzések)

Az adósságmutató alakulására kedvezően ható tényezők	Az adósságmutató alakulására kedvezőtlenül ható tényezők
A GDP OLDALÁRÓL	
a vártnál dinamikusabb gazdasági növekedés az I. félévben	lassuló gazdasági növekedés a II. félévben
a vártnál magasabb infláció egész évben	a külkereskedelmi cserearányok romlása
a szálláshely-szolgáltatás, a vendéglátás (a szállítás, raktározás valamint a művészet, szórakoztatás, szabadidő, egyéb szolgáltatás) ágazatok termelésének kiugró növekedése az előző évhez képest az I. félévben	a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat ágazat jelentős visszaesése, aszálykárok miatt visszaeső termelés (magasabb import, alacsonyabb export)
	egyes ágazatok termelésének lassuló növekedése vagy visszaesése a II. félévben, a megugró energiaárak következtében
az első félév egyszeri juttatásai (szja visszatérítés, fegyverpénz, 13. havi nyugdíj) által generált kereslet- és fogyasztás-növekedés	a nominális keresetek növekedése lassul, a termékekre és szolgáltatásokra fordítható kiadások reálértékben várhatóan csökkennek, ami a magas árrugalmasságú termékek kereskedelmi forgalmának csökkenésével járhat
nominálisan növekvő átlagkeresetek	a költségvetési szervek beruházásainak volumene 2022. II. félévében várhatóan csökken
a háztartások nettó pénzügyi vagyona 2022. I. félévében növekedett	
a nemzetgazdasági beruházások növekvő szintje 2022. I. félévében	
AZ ÁLLAMADÓSSÁG OLDALÁRÓL	
növekvő foglalkoztatottság	a központi költségvetés magas pénzforgalmi hiánya, magas összegű kiadások az I. félévben
a tervezettet meghaladó és folyamatosan emelkedő adóbevételek az I. félévben	
az extraprofit adókról szóló rendelet alapján adómérték emelés és új adónemek bevezetése	A II. félévben várható további jelentős kiadások: <ul style="list-style-type: none"> • rezsitámogatások, • nyugdíjemelés, • kamatkidadások emelkedése
egyensúly-javító intézkedések: hiánycél módosítása, beruházások elhalasztása, megtakarítások elrendelése a költségvetési szerveknél	az európai uniós bevételek elmaradása
	a forint árfolyamának gyengülése
	az adósságszolgálat kiadásainak emelkedése
	az adóbevételek stagnálása 2022. II. félévében, esetleg visszaesés az őszi, téli hónapokban (különösen a fogyasztással összefüggő adók esetében)
	a lakosság csökkenő részvétele az államadósság finanszírozásában

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (13) bekezdésére figyelemmel elemzések és tanulmányok készítésével támogatja a Költségvetési Tanácsot feladatainak ellátásában. A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Gst.) 23. § (2) bekezdése alapján az ÁSZ elnökének a KT tagjaként ellátandó feladatait az ÁSZ a KT által tárgyalt kérdésekhez kapcsolódó elemzéseknek a KT rendelkezésére bocsátásával segíti. A Gst. 23.§ (1) bekezdése c) pontjának értelmében a KT félévente véleményt nyilvánít a központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetéről és az államadósság várható alakulásáról. Az elemzéssel az ÁSZ a KT véleménye kialakításához nyújt támpontokat.

Az elemzés célja egyrészt az, hogy a 2022. I. félévi, költségvetési és makrogazdasági adatok alapján értékelje a lezajlott gazdasági folyamatoknak a költségvetési célokra gyakorolt hatását. Másrészt az elemzés célja bemutatni, hogy a költségvetés lényegesebb előirányzatai esetében hogyan alakult a teljesítés a központi költségvetés költségvetési törvényben tervezett előirányzataihoz képest, és ezek hogyan hatottak a 2022. évi költségvetési hiánycél és az államadósság-szabály teljesülésére. Az elemzésben nem volt célunk prognózisok készítése, illetve a felhasznált prognózisokról vélemény adása. A makrogazdasági prognózisokat, elemzéseket abból a szempontból mutatjuk be, hogy az előrejelzett és a tényleges gazdasági folyamatok milyen hatást gyakoroltak a Kvtv-ben tervezett előirányzatok teljesítésére. Az elemzés bemutatja a főbb költségvetési mutatók július-augusztusi alakulását is.

Annak ellenére, hogy az államadósság-mutató csökkentésének kötelezettsége a különleges jogrendben (veszélyhelyzetben) nem áll fenn, az Országgyűlés az államadósság-mutató csökkentését tartalmazó költségvetési törvényt fogadott el. A kormányzati szektor legfeljebb 3%-os hiányára vonatkozó követelményeket a 2021-2023. költségvetési években szintén nem kell alkalmazni. A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény törvényi módosítására nem került sor. A költségvetési előirányzatok módosítására egyrészt a katasztrófavédelemről szóló törvény teremtette meg a lehetőséget (veszélyhelyzet esetén kormányrendeletben az államháztartásra vonatkozó szabályoktól eltérő rendelkezések állapíthatók meg), másrészt az államháztartásról szóló törvény, ami alapján a Kormány határozatok útján módosította a Kvtv. címrendjét és ennek megfelelően átcsoportosított egyes előirányzatokról más célokra összegeket. A költségvetési folyamatokat meghatározó főbb jogszabályi rendelkezéseket lásd az 1. mellékletben.

Az elemzés a makrogazdasági és költségvetési folyamatok alakulását, az államadósság-mutató csökkenésének a szempontjából értékeli. Az elemzés mércéje, hogy a költségvetést alapvetően a Kvtv-nek megfelelően kell végrehajtani, a teljesítés során azonban figyelembe kell venni az aktuális makrogazdasági folyamatokat és a veszélyhelyzetet, kellő teret hagyva a rugalmasságnak és az azonnali beavatkozásoknak.

MÓDSZERTAN

Az elemzésben statisztikai adatok, előrejelzések és elemzések alapján mutatjuk be a makrogazdasági folyamatokat, illetve az ÁSZ részére szolgáltatott adatforrások, valamint az interneten elérhető nyilvános adatok, információk alapján a 2022. évi központi költségvetés lényeges előirányzatainak alakulását, kiemelve azokat, amelyek esetében kockázatot azonosítottunk az év végi hiánycél teljesülésére.

Az elemzés egyes minisztériumoktól és a Magyar Államkincstártól igényelt adminisztratív adatforrások, másfelől a Magyar Államkincstár, a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), az Államadósság Kezelő Központ Zrt. (ÁKK Zrt.) és a Magyar Nemzeti Bank (MNB) nyilvános adminisztratív és statisztikai adatai, valamint a témában elérhető szakmai elemzések, jelentések, publikációk felhasználásával készült. Az elemzésben több helyen elsődleges adatokat állítottunk elő az adminisztratív és a statisztikai adatállományok alapján. Az elemzés készítése során felhasználtuk emellett a 2022. évi költségvetési törvényjavaslatról készített ÁSZ véleményt, a 2021. évi költségvetési folyamatokról készített (negyedéves, féléves és monitoring) ÁSZ elemzéseket is.

A makrogazdasági mutatók értékeléséhez felhasználtuk a 2022. évi költségvetési törvényjavaslat indoklásában közzétett kormányzati makrogazdasági prognózist, Magyarország Konvergencia Programját (2022-2026.), a KSH STADAT tábláinak adatait, az MNB, az ÁKK Zrt. és a KSH által készített elemzéseket, gyorstájékoztatókat. A központi alrendszer egyenlege és az államadósság, valamint az adósságszolgálattal kapcsolatos bevételei és kiadásai elemzésének a 2022. évi költségvetési törvényjavaslat, a Magyar Államkincstár nyilvános adatai, a PM adatszolgáltatása és az ÁKK Zrt. publikált adatai képezték az alapját.

A költségvetési fejezetek bevételeinek és kiadásainak elemzése a Magyar Államkincstár 2022. augusztusában publikált költségvetési adatai („A 2022. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai 2022. 06. hó.xls”), és a KSH STADAT adattáblák alapján történt. Egyes kiemelt előirányzatok esetében a MÁK 6. havi adattáblája nem tartalmazott teljesítést, ezek esetében az 5. havi adatokat használtuk fel. Az előirányzatok teljesítésének elemzéséhez több helyen 6. hó végi adatokat is fel tudtunk használni a Magyar Államkincstár mérlegtáblázataiból (2022.06.), amelyek a központi költségvetés és az elkülönített állami alapok és a TB alapok mérlegét, valamint a központi költségvetés kiadásait és bevételeit tartalmazza havi bontásban.

Az elemzés a 2022. augusztus 31-ig elérhető adatokat használta fel. Az adatok többsége a 2022. év vonatkozásában előzetes adatnak minősül.

1. A 2022. ÉV VONATKOZÁSÁBAN KÉSZÍTETT PROGNÓZISOK ÉS A LEGFONTOSABB MAKROGAZDASÁGI MUTATÓK ALAKULÁSA

1.1. A 2022. évi gazdasági növekedés

A **2022. évi költségvetési törvényjavaslat** indokolásában szereplő makrogazdasági prognózisban 2021. májusában a Kormány 5,2%-os gazdasági növekedéssel számolt, amelyet a bruttó állóeszköz-felhalmozás tervezett 7,2%-os és a háztartások fogyasztási kiadásának előző évi áron számított 6,0%-os növekedésére alapoztak. A foglalkoztatottak számának növekedését 1,1%-ra, és a munkavállalói jövedelmek növekedését 9,8%-ra becsülték. A fogyasztói árindex 3,0%-os éves átlagos növekedését tervezték.

A Kormány a 2022. áprilisában közzétett **Konvergencia Programban** (Magyarország Konvergencia Programja, 2022-2026., KP) már rontott a kilátásokon, 4,3%-os gazdasági növekedéssel számol. A bruttó állóeszköz-felhalmozás tervezett értékét 2,7%-ra, a háztartások fogyasztási kiadásainak tervezett értékét 5,5%-ra mérsékelte. A KP szerint a 2022. évi inflációra jelentős hatást gyakorolnak a megugró energia árak, a nyersanyagárak továbbá a szállítmányozási problémák is. A KP legfontosabb makrogazdasági mutatóinak tervezett értékeit az 1. számú táblázat hasonlítja össze a Kvtv. prognózisában foglaltakkal.

1.számú táblázat

Előrejelzés a 2022. évi főbb makrogazdasági mutatók alakulására a költségvetési törvényjavaslatban és a Konvergencia Programban

Megnevezés	Kvtv. előrejelzés	Magyarország Konvergencia Programja 2022-2026
Benyújtás/Közzététel ideje	2021. május	2022. április
GDP értéke folyó áron (Mrd Ft)	56 361	nincs adat
GDP volumen-növekedése előző évhez képest	5,2%	4,3%
Fogyasztói árindex változása (éves átlag)	3,0%	8,9%
Háztartások fogyasztási kiadásának változása az előző évhez képest reálértéken	6,0%	5,5%
Bruttó állóeszköz-felhalmozás értékének változása előző évhez képest	7,2%	2,7%
Termékek és szolgáltatások exportja értékének változása (előző évi áron)	10,5%	5,7%
Termékek és szolgáltatások importja értékének változása (előző évi áron)	10,0%	4,9%
Foglalkoztatottak számának változása előző évhez képest	1,1%	0,7%
Bruttó bér- és keresettömeg változása az előző évhez képest	9,8%	nincs adat

Forrás: PM, 2021; Kormány, 2022a

Az államadósság-mutató nevezőjében szereplő nominális **GDP** értékére a gazdasági növekedés mellett az **infláció** alakulása gyakorolja a legjelentősebb hatást. A 2. sz. táblázatban néhány nemzetközi és hazai szervezet e két mutatóra vonatkozó előrejelzéseit mutatjuk be. A prognózisok mindegyike az év egészére nézve számottevő gazdasági növekedést vetít elő (legalább 3,7%-ot),

ugyanakkor a korábbi előrejezéseknél lényegesen magasabb inflációval számolnak. A pénzromlás következtében mind a GDP nominális értéke, mind a lakosság fogyasztási kiadásai a vártnál erőteljesebben nőhetnek. A II. félévi költségvetési kockázatok azonosításánál az elemzés ezeket a várakozásokat vette figyelembe.

2.számú táblázat

**A GDP alakulására és a fogyasztói árindex változására vonatkozó előrejelzések
(2022. vonatkozásában)**

Megnevezés	KP	GKI	MNB	IMF	EU Bizottság
Benyújtás/Közzététel ideje	2022. április	2022. május	2022. június	2022. április	2022. július
GDP volumen-növekedése előző évhez képest	4,3%	3,9%	4,5 – 5,5%	3,7%	5,2%
Fogyasztói árindex változása	8,9%	9,3%	11,0 - 12,6%	10,3%	11,8%

Forrás: MK, 2022a, GKI, 2022, IMF, 2022, EU, 2022c, MNB 2022a.

1.2. A GDP növekedés

Magyarország bruttó hazai termékének volumene az elemzői várakozásokat meghaladóan nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva: 2022 I. negyedévében 8,2%-kal; míg 2022 II. negyedévében 6,5%-kal. A növekedés az I. negyedévben - 2021. IV. negyedévéhez mérten - a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 2,1% volt, tehát a teljesítmény növekedése nem csak a bázishatásoknak volt köszönhető. 2022. II. negyedévében - 2022. I. negyedévéhez viszonyítva - a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 1,0%-kal nőtt a gazdaság teljesítménye.

A 2021. évi GDP négy negyedéves összege 55 257 Mrd Ft volt. A nominális GDP 2022. I. félévében a 2021. I. félévinél (25 373 Mrd Ft) 18,2 %-kal volt magasabb. Amennyiben az év egészében legalább 18,2%-os növekedést feltételezünk, akkor a 2022. évi nominális GDP összege elérheti, vagy meghaladhatja a 65 314 Mrd Ft-ot.

1.3. Az I. és II. negyedévi GDP összetevőinek alakulása a termelési és a felhasználási oldalon

2022 I. negyedévében a GDP folyó áron 13 648 Mrd Ft, a II. negyedévben 16 333 Mrd Ft volt. A KSH adatai szerint a GDP összetevőinek termelési oldalán az előző év azonos időszakához viszonyítva az I-II. negyedévekben az ipar volumenindexe 4,9% és 3,9%-kal, a szolgáltatásoké 9,9% és 10,5%-kal nőtt.

Termelési oldalon valamennyi ágazat bővült, a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat ágazat kivételével. Ezen ágazat esetében az I. negyedévben 3,9%-os, a II. negyedévben azonban már 35,5%-os visszaesés volt.

Az aszály okozta mezőgazdasági károk következtében (augusztus elején mintegy 1 millió hektár volt érintett aszálykárrel) csökken az élelmiszer-exportunk mennyisége, ezzel egyidejűleg nő a behozatal, ami az árak további emelkedéséhez járul hozzá az élelmiszeriparban. A károk mértékéről nem állnak rendelkezésre becslések (a károk kifizetését a biztosítók végzik). A Kormány hitelmortatóriummal segíti jelenleg a gazdálkodókat.

Összességében a szolgáltatási ágakban volt megfigyelhető kiugró növekedés még a 2021-es teljesítménynövekedéshez képest is az első két negyedévben. Elsősorban azokban az ágazatok növekedtek intenzíven, amelyeket a koronavírus járvány miatti korlátozások a leghátrányosabban érintettek és a pandémiát követő kilábalás során már 2021-ben is növekedni tudtak. Ilyen a szálláshelyszolgáltatás, a vendéglátás (I. és II. negyedévre 80,8% és 46,2%), a szállítás, raktározás (20,4% és 20,9%), valamint a művészet, szórakoztatás, szabadidő, egyéb szolgáltatás (14,8% és 20,8%) növekedése. Az energiaárak jelentős emelkedése várhatóan fékezi majd a növekedést a felsorolt szektorok közül különösen az első kettőben.

A **felhasználási oldalon** a háztartások tényleges fogyasztása az I. negyedévben 11,5%-kal, a II. negyedévben 9,5%-kal emelkedett. A háztartások fogyasztási kiadása az I. negyedévben 14,1%-kal, a II. negyedévben 10,1%-kal nőtt. Az év hátralevő részében tovább lassulhat a növekedés, és a növekvő infláció következtében a reálkeresetek a II. félévben várhatóan tovább csökkennek, ami a lakossági fogyasztás visszaesésével jár. A kiskereskedelmi forgalom volumene április óta csökken, aminek hátterében az egyszeri juttatások hatásának kifutása áll.

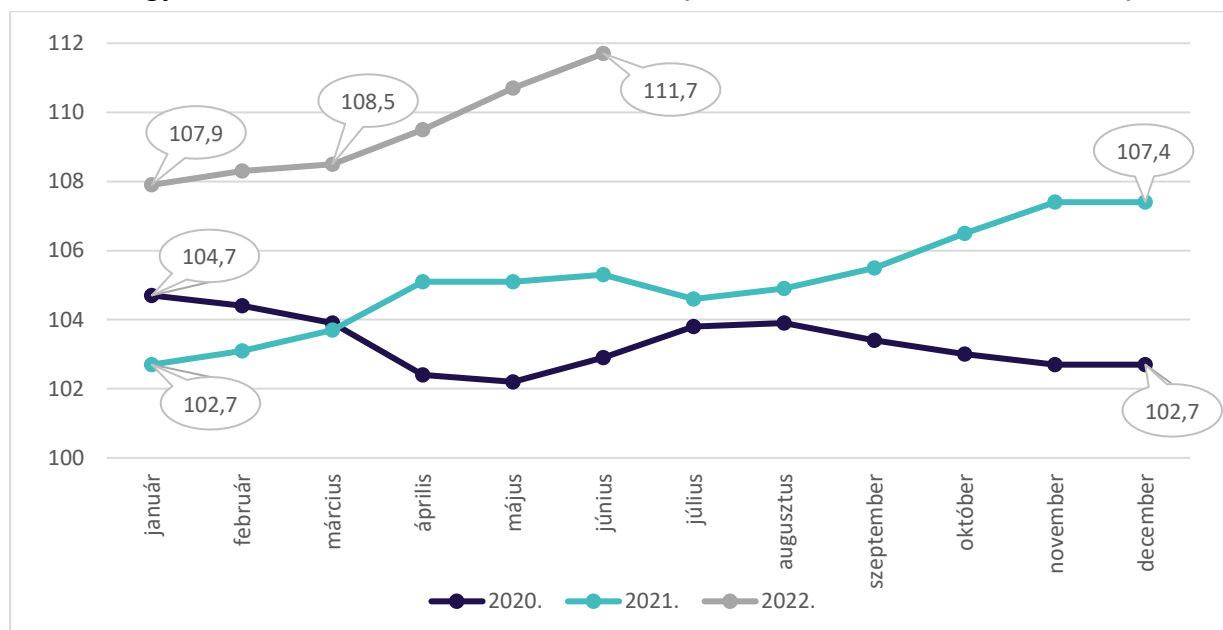
A GDP termelési és felhasználási oldala összetevőinek alakulását lásd a 2. és 3. mellékletekben.

1.4. A fogyasztói árindex alakulása

A fogyasztói árak növekedési üteme a 2021. év egészét tekintve 7,4%-os volt, míg 2022. júniusban 11,7%-os volt az emelkedés az előző év azonos időszakához képest (lásd az 1. számú ábrán).

1. számú ábra

A fogyasztói ár-index alakulása havonta %-ban (előző év azonos időszaka = 100,0%)

Forrás: KSH STADAT 1.1.1.2. tábla adatai alapján, ÁSZ szerkesztés

Fogyasztási főcsoportok szerint az élelmiszerek (22,1%) és a tartós fogyasztási cikkek (12,4%) áremelkedése volt kiemelkedő. Az előző év azonos időszakához viszonyított **maginfláció** emelkedése a 2021. júniusi adathoz képest számottevő, 10%pontos volt 2022. júniusban: (2021. június: 3,8%, 2022. június: 13,8%).

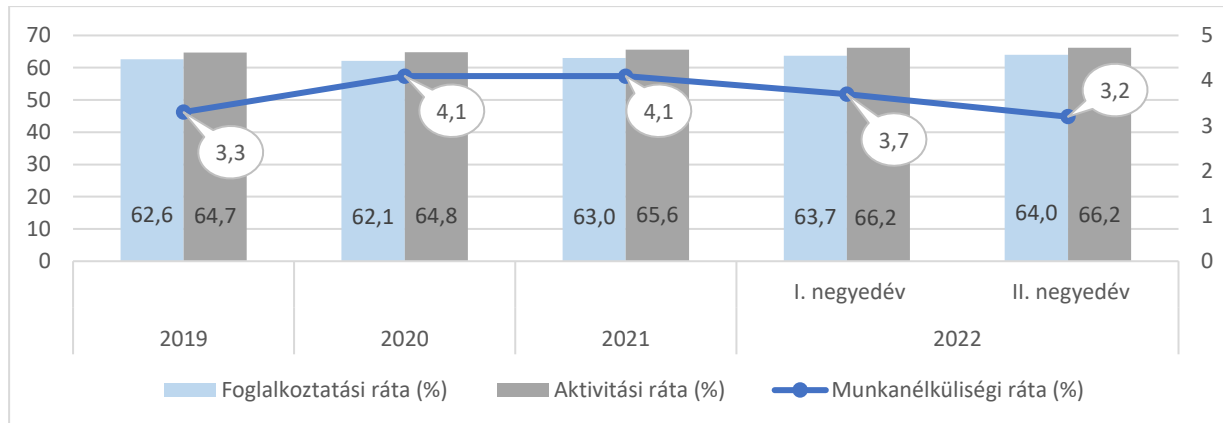
1.5. A munkaerőpiaci folyamatok alakulása

A 2020. évben, a koronavírus járvány első évében a nemzetgazdaságban foglalkoztatottak száma csökkent, de 2021-ben a munkaerőpiacon pozitív folyamatok indultak be, és a foglalkoztatási ráta

év végére meghaladta a járvány előtti, 2019. évi szintet. A 2022. I. félév során az aktivitási arány javulása is folytatódott. Az aktivitással összefüggő főbb mutatók alakulását a 2. számú ábra szemlélteti.

2. számú ábra

Az aktivitási ráta, a foglalkoztatási ráta és a munkanélküliségi ráta alakulása 15-74 éves korcsoportban 2019- 2021. és 2022. I.-II. negyedév között

Forrás: KSH STADAT 20.1.1.2. és 20.2.1.2. tábla adatai alapján, 2019-2021 éves adatok, ÁSZ szerkesztés

2022 júniusában a 15–74 éves foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 739 ezer fő volt, ami mintegy 48 ezer fővel több a 2021. júniusi értéknél.

1.6. Az átlagkeresetek alakulása

2022. júniusban a **teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete** – a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a foglalkoztatás szempontjából jelentősebb nonprofit szervezeteknél – 503,5 E Ft volt. Ez 15,4%-kal magasabb a 2021. júniusi értéknél és több mint másfélszerese a Kvtv.-ben előrejelzett növekedés mértékének (9,8%). A kiemelkedő növekedést elsősorban a honvédelmi és a rendvédelmi hivatásos állomány havi illetménynek megfelelő szolgálati juttatásának februári kifizetése (ún. *fegyverpénz*), az egyes előmeneteli rendszerekben előre ütemezett béremelések, valamint a minimálbér (2022 január 1-től bruttó 167,4 E Ft-ról 200,0 E Ft-ra emelkedett) és a garantált bérminimum emelése magyarázzák. A fogyasztói árak előző évhez mért, 11,7%-os növekedése mellett a reálkereset 3,3%-kal emelkedett. A **keresetek, a fogyasztás és az infláció kapcsolatát** elemezve a következő - elméletileg is alátámasztható - összefüggés bontakozik ki. A reálkeresetek gyors növekedésének időszakában (I. negyedév) a háztartások az infláció emelkedésére jellemzően fogyasztási kiadásuk előrehozásával válaszoltak, ami hozzájárult a fogyasztás volumenének gyorsabb emelkedéséhez, ugyanakkor keresleti oldalról erősítette az inflációt. Amikor az egyre magasabb infláció következtében a reálkeresetek csökkenni kezdenek (az I. félév végétől, a II. félévtől kezdve érezhető a háztartások számára, attól függően, hogy az adott háztartás mekkora keresetnövekedésben részesült), akkor a háztartások kénytelenek fogyasztásuk volumenét korlátozni, miközben vásárlásaik folyó áron még nőhetnek. A csökkenő kereslet fékezően hat az inflációra. Ez a hatás azonban - a költségek ugrásszerű növekedése miatt - csak lassan érvényesül. Következésképpen a keresletnek az alacsony árrugalmasságú része fennmarad, a magas árrugalmasságú része viszont drasztikusan csökkenni fog, nehéz helyzetbe hozva az ilyen termékeket, szolgáltatásokat kínáló vállalkozásokat. A költségvetés szempontjából elsősorban ez jelent kockázatot, mivel a fogyasztási kiadások folyó áron egy ideig még növekedhetnek is.

1.7. A háztartások nettó pénzügyi vagyonának alakulása

Az MNB által közölt adatok alapján az utóbbi években a háztartások nettó pénzügyi vagyona folyamatosan növekedett, míg azonban 2020-2021. közt a növekedés 11,2%-os volt, 2021. vége és júniusa közt mindössze 2,9%-ot ért el.

A háztartások pénzügyi eszközei közül nőtt a készpénz- és betétállomány, kis mértékben a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok állománya, a részvények és részesedések állománya. A pénzügyi eszközök részét képező biztosítástechnikai tartalékok¹ aránya 3,4%ponttal (183,8 Mrd Ft-tal) csökkent az elemzett időszakban. Az állampapírba fektetett vagyon értékének alakulása a hiány finanszírozásában játszik szerepet. A befektetések növekvő értéke ezen megtakarítási formában csökkenti a keresletet, ezáltal hozzájárul az infláció növekedési ütemének fékezéséhez is.

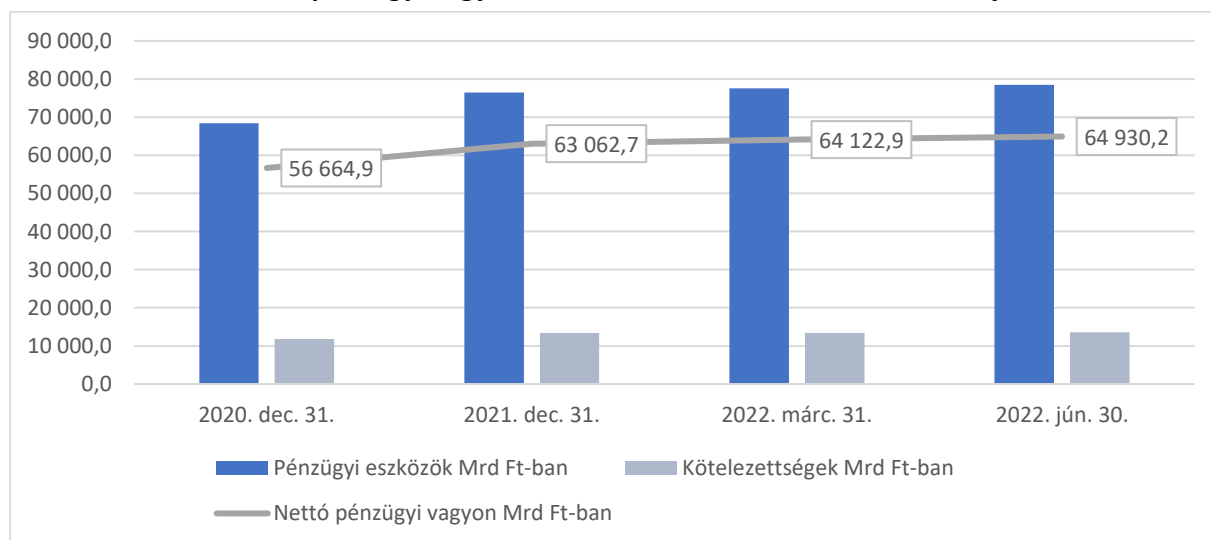
A háztartások kötelezettségeit tekintve a hitelintézetektől felvett hitelek esetében bővültek a hosszú lejáratú forint ingatlanhitelek. Csökkent a forint fogyasztási hitelek és a háztartások egyéb kötelezettségeinek értéke. A háztartások hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjain belül az állampapírokban megtestesülő vagyon értéke 2021. december vége és 2022. június vége közt 126,5 Mrd Ft-tal nőtt. Ennek oka, hogy bár 2022. február és június közt 208 Mrd Ft-tal csökkent az értékpapírok állománya, elsősorban a MÁP Plusz visszaváltásoknak következtében, ugyanakkor a forgalmazóknál lévő saját számlás állomány (az ügyfél-visszaváltások miatti növekedés következtében) nőtt, így összességében a lakossági (lakosságnál és forgalmazóknál levő) állomány növekedett.

A háztartások nettó pénzügyi vagyonának növekedését csökkentő tényező volt, hogy a háztartások hitelállománya 2022 II. negyedévére - a 2021. végi 11 409,9 Mrd Ft-ról – 11 786,9 Mrd Ft-ra nőtt, nettó 377,0 Mrd Ft tranzakció eredményeképpen. Az alapkamat 535 bázispontos emelése lényegesen emelkedő kamatkörnyezetet eredményezett.

A háztartások nettó pénzügyi vagyonának változását szemlélteti 2020-2022. közt a 3. számú ábra.

3. számú ábra

A háztartások nettó pénzügyi vagyonának alakulása 2020. dec. 31. – 2022. jún. 30. között

Forrás: MNB, 2022b, 2022d, 2022j, 2022k alapján, ÁSZ szerkesztés

¹ Biztosítási megtakarítások.

1.8. A beruházások alakulása

A beruházások alakulása nagy mértékben hozzájárul a nemzetgazdaság adott évi növekedéséhez. A beruházásoknak multiplikátor hatása van az összkeresletre és összjövedelemre. Az államadósság-mutató szempontjából tehát lényeges, hogy egy évben a beruházások szintje hogyan változik, mennyivel járul hozzá a GDP volumenének növekedéséhez. Az előző év azonos időszakához képest a beruházások volumene 2022. I. negyedévében 8,7%-kal, a II. negyedévében 7,8%-kal növekedett, a két negyedév közt a szezonális kiigazításokkal a növekedés 2,5%-os volt. Az **I. negyedévében** a vállalkozások fejlesztéseinek volumene 10,5%-kal nőtt, míg a költségvetési szervek beruházásainak volumene 13,0%-kal csökkent.

A **II. negyedévében** a feldolgozóipari fejlesztések, valamint a lakásépítések és az ingatlanfelújítások növelték leginkább a beruházások értékét. A beruházások 12%-át költségvetési szervek hajtották végre. A nemzetgazdasági beruházások legnagyobb részét (28%-át) a feldolgozóipar fejlesztései tették ki, volumenük összesen 25%-kal nőtt.

A **költségvetési szervek** beruházásainak volumene a 2021. III. negyedévével kezdődően folyamatosan és gyorsuló ütemben csökkent 2022. I. negyedévéig, míg a vállalkozások beruházásai 2021. I. negyedévi mélypontot követően ingadozó mértékben, de növekedtek. Miközben 2022. II. negyedévében a **vállalkozások** beruházásainak növekedési üteme lelassult, a költségvetési szervek ebben a negyedévében növelni tudták beruházásaik értékét.

A beruházások volumene a második félévben várhatóan visszaesik az állami fejlesztések az egyensúlyjavító intézkedések következtében. Tovább fékezheti a beruházások megvalósítását, hogy az európai uniós források 2023-ra húzódozó kifizetése miatt az előfinanszírozott projektek száma és az a források összege előreláthatóan csökken az első félévhez képest.

A trendeket szemléltető ábra a 4. sz. mellékletben található.

2. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERE EGYENLEGÉNEK ALAKULÁSA

A Kvtv. indoklásában a kormányzati szektor uniós módszertan szerint számított hiánycélját a nominális GDP 3%-án felül, 5,9%-ban tervezték. A kormányzati szektor egyenlegére vonatkozó cél kormányzati döntéssel 4,9%-ra módosult a 2021. év végén. A Kvtv. az államháztartás központi alrendszerének 2022. évi hiányát 3 152,7 Mrd Ft-ban állapította meg.

Az **államháztartás központi alrendszerének** 2022. I. félévi pénzforgalmi adatai alapján a **hiány 2 892,3 Mrd Ft** volt június végén, ami a 2022. évre tervezett hiány 91,7%-a.

Az államháztartás központi alrendszerének 2022. I. félévi egyenlege a központi költségvetés 3 040,7 Mrd Ft-os hiányából, az elkülönített állami pénzalapok 175,2 Mrd Ft többletéből, valamint a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak 26,8 Mrd Ft-os hiányából állt össze.

Az államháztartás központi alrendszerének főbb pénzforgalmi adatait a 3. számú táblázat öszszegi.

**Az államháztartás központi alrendszere főbb pénzforgalmi adatainak alakulása
2022. I. félévében (Mrd Ft)**

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
Központi költségvetés egyenlege	-3 131,3	-3 040,7	97,1
bevétel:	17 066,8	9 807,3	57,5
kiadás:	20 198,1	12 848,0	63,6
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	125,4	175,2	139,7
bevétel:	703,3	450,9	64,1
kiadás:	577,9	275,7	47,7
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-146,8	-26,8	18,3
bevétel:	7 623,7	4 166,3	54,6
kiadás:	7 770,5	4 193,1	54,0
Egyenleg összesen	-3 152,7	-2 892,3	91,7
bevétel:	25 393,8	14 424,5	56,8
kiadás:	28 546,5	17 316,8	60,7

Forrás: PM, 2022a alapján, ÁSZ szerkesztés

A 2022. I. félévi adatok alapján a központi alrendszer **bevételei** az éves költségvetési előirányzat 56,8%-ban teljesültek (14 424,5 Mrd Ft), amihez a gazdálkodói szervezetek befizetésein belül a társasági adó és a fogyasztáshoz kapcsolt adók közül az általános forgalmi adó járult hozzá nagy mértékben. Ez utóbbiban több tényező együttes hatásának volt szerepe, ezek: a kereskedelmi forgalom bővülése, az importált termékek mennyiségének és beszerzési árának növekedése, a tervezettnél magasabb infláció, valamint a dohánytermékek adóemelése. Az időarányoshoz képest magasabb összegben teljesültek a költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei (84,4%), amihez hozzájárult a 2021. évi maradványok előirányzatosítása is. Az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések az éves tervezett 275,8 Mrd Ft 93,9%-án, 259,0 Mrd Ft összegben teljesültek.

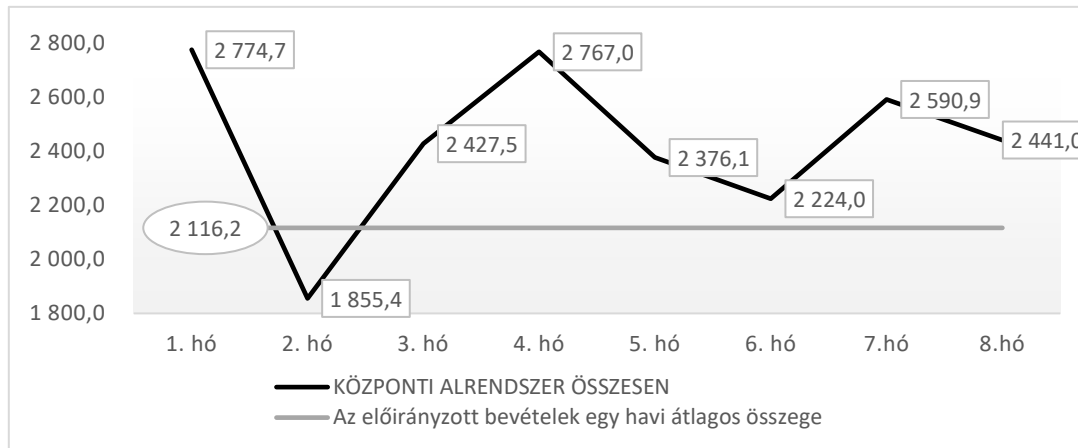
A 2022. I. félévi adatok alapján a központi alrendszer 28 546,5 Mrd Ft értékben tervezett **kiadásai** 17 316,8 Mrd Ft összegben teljesültek, ami az éves előirányzat 60,7%-a. A központi alrendszerből a központi költségvetés kiadásai teljesültek a legmagasabb összegben, az éves előirányzatok összegének mintegy 63,6%-ában.

A központi alrendszer bevételeinek és kiadásainak alakulását havi bontásban a 4-5. ábrák szemléltetik az I-VIII. hó közt. Az ábrákon jól látható, hogy az első félévben a 2. és a 6. hónapban teljesültek a bevételek a legalacsonyabb összegben (februárban a tervezett átlag alatt), míg a kiadások az átlagot az 1-4. hónapok közt nagyobb mértékben meghaladták, kivéve a 6. hónapot.

A bevételek a 6. hónap után ismét emelkedtek, a kiadások szintje azonban július és augusztus hónapokban is alacsony volt az átlaghoz képest, júliusban nem érte el azt. (Az adóbevételek teljesítését lásd részletesen a 6. fejezetben.)

4.számú ábra

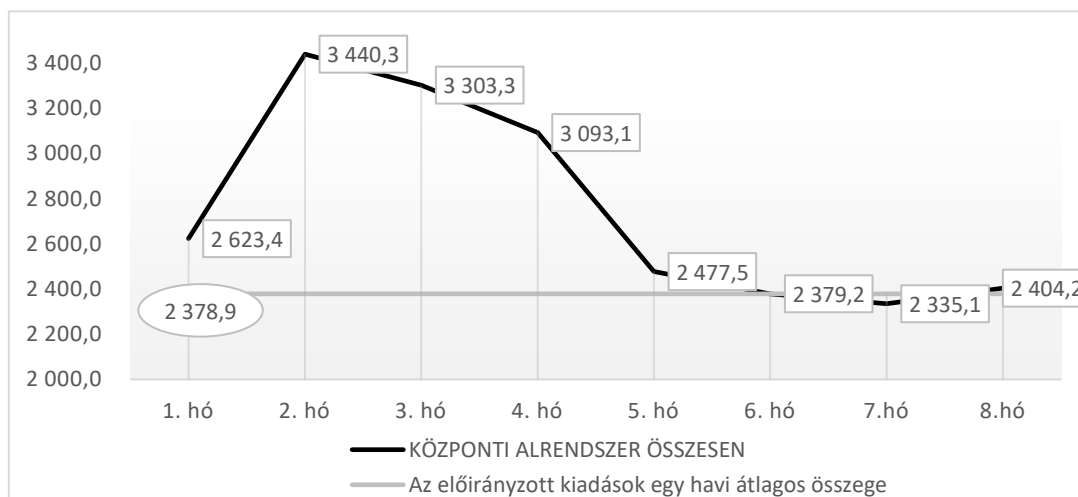
A központi alrendszer bevételeinek alakulása havi bontásban az összes bevételi előirányzat egy havi átlagos összegéhez viszonyítva (2022. 1-8. hó, Mrd Ft-ban)

Forrás: MÁK alapján, ÁSZ szerkesztés

5.számú ábra

A központi alrendszer kiadásainak alakulása havi bontásban az összes kiadási előirányzat egy havi átlagos összegéhez viszonyítva (2022. 1-8. hó, Mrd Ft-ban)

Forrás: MÁK alapján, ÁSZ szerkesztés

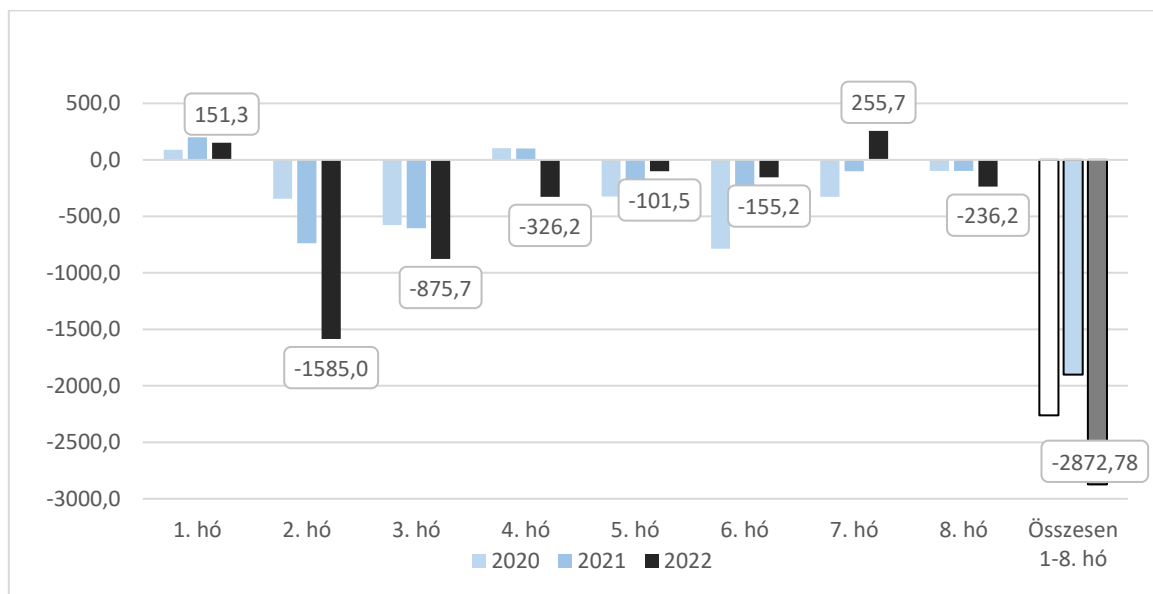
A központi alrendszer egyenlege január hónapot kivéve a 2022. év I. félévében minden hónapban negatív tartományban volt. Az egyenleg minimumát február hónapban érte el, - 1 584,9 Mrd Ft-ot.

A hiány 54,8%-a február hónapban teljesült, ebben az időszakban történt egyebek mellett a nyugdíjasok a tizenharmadik havi nyugdíjának egy összegben történt kifizetése, továbbá a fegyveres és rendvédelmi szerveknél a hathavi fegyverpénz kifizetése. Míg a bevételek ebben a hónapban teljesültek a legalacsonyabb szinten a hat hónap során, 1 855,4 Mrd Ft-ban (ami a teljes félévi bevétel 12,8%-át adta), ezzel szemben magas összegű kiadások kerültek kifizetésre 3 440,3 Mrd Ft-összegben (a félévben teljesített kiadások 19,8%-a). A megnövekedett összegű kiadásokhoz hozzájárultak a lakástámogatások tervezetten felüli kiutalása (otthonfelújítási támogatás, valamint a februártól ehhez kapcsolódó kölcsönök), költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásain belül a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai (összefüggésben a 2021. évi maradványok felhasználásával), valamint egyes uniós programok kiadásai. A 2022. I. félévi költségvetési hiány növekedéséhez hozzájárult, hogy a Széchenyi Terv Plusz operatív programok kifizetései,

valamint az Helyreállítási és Ellenállóképeségi Eszköz (RRF) források kifizetése elkezdődött a hazai költségvetés előfinanszírozása mellett. A központi alrendszer hiányának **I. féléves lefutását** 2020-2022. közt a 6. sz. ábra mutatja be. A diagram szemlélteti, hogy a korábbi évekhez viszonyítva 2022. február-április hónapokban arányaiban jóval magasabb, míg május és június hónapokban alacsonyabb hiány teljesült. Júliusban ugyan többletet ért el az alrendszer, azonban augusztusban a korábbi évekhez képest ismét magasabb lett a hiány.

6. számú ábra

**A központi alrendszer egyenlegének alakulása havi bontásban, Mrd Ft-ban
(2020-2022. I-VIII. hó)**

Forrás: MÁK alapján, ÁSZ szerkesztés

3. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG ALAKULÁSA

Az államháztartás alrendszerén belül a **központi költségvetés adóssága** a 2021. év végi 40 697,0 Mrd Ft-ról 2022. február végéig 41 934,2 Mrd Ft-ra (1 237,2 Mrd Ft-tal), 2022. I. félév végéig 43 890,1 Mrd Ft-ra (a félév alatt összesen 3 193,1 Mrd Ft-tal, azaz 7,8%-kal növekedett). Az év első két hónapjához a teljes féléves növekmény 38%-a köthető. Az első félévben a belföldön kibocsátott deviza-állampapírok és a forint hitelek kivételével minden főbb instrumentum esetében növekedés történt a 2021. év végi állományhoz viszonyítva. A legjelentősebb növekedés a forint kötvények (1 074,8 Mrd Ft) és a devizakötvények esetében (1 753,9 Mrd Ft) történt.

A 2022. I. félév végén fennálló adósság nagyobb részét a **forintadósság** tette ki, a 33 643,4 Mrd Ft összegben a teljes adósság 76,7%-át adta. A **devizaadósság** értéke folyamatosan emelkedett a 2022. I. félévében, 2022. I. félév végén 10 246,7 Mrd Ft-ot ért el (a teljes adósságon belül részaránya 20,6%-ról 23,3%-ra emelkedett).

Az **államháztartás maastrichti adóssága** (az államadósság) az ÁKK Zrt. adatai szerint 2022. június végén elérte a 46 264,0 Mrd Ft-ot, így a GDP-arányos adósság félévkor 77,5%-ot ért el. Az államadósság 2021. év végéhez képest 3 911,0 Mrd Ft-tal, azaz 9,2%-kal nőtt, ami lényegesen meghaladta az államháztartás központi alrendszere adósságának növekedési ütemét.

Az első féléves bruttó államadósság növekedéséhez hozzájárult, hogy a központi kormányzat MNB-nél elhelyezett forint- és devizabetéteinek összege 2022. március és június közt nagy mértékben növekedett (1 515,4 Mrd Ft-ról 2 607,3 Mrd Ft-ra, 72%-kal.)

Annak érdekében, hogy a lakosság nagyobb arányban vegyen részt az államadósság finanszírozásában, fontos, hogy befektetéseiket minél nagyobb összegben tartsák állampapírban. Az **állampapírok** állománynövekedésén belül a diszkontkincstárjegy állományának a növekedése volt a legnagyobb. Míg a Magyar Állampapír Plusz állománya június végéig 1 287,7 Mrd Ft-tal csökkent, a magasabb kamatozású, Prémium Magyar Állampapír állománya nagyságrendileg ugyanennyivel nőtt. A lakossági tulajdonban lévő lakossági állampapírok becsült állománya június végén 9 849 Mrd Ft volt, ez 64 Mrd Ft-tal alacsonyabb, mint 2021. év végén.

4. A KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZETEK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok Kvtv-ben tervezett 2022. évi **bevételi előirányzatainak** összege 1 745,6 Mrd Ft volt. A teljesítés az előirányzatok összegének 84,4%-a, 1 473,2 Mrd Ft volt az első félévben. A tervezettnél nagyobb összegű bevételek nagy részét a költségvetésen belüli átcsoportosítások eredményezték, amelyek egyúttal megteremtették a magasabb összegű kiadások fedezetét is.

A 1285/2022. (VI. 7.) kormányhatározat alapján a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból 60,8 Mrd Ft átcsoportosítása történt meg hét fejezetbe, dologi kiadásokra, az energiaár-növekedés kompenzálására (ezek közt: szakoktatási intézmények, rendőrség, kórházak, múzeumok, kulturális intézmények, mentőszolgálat részére.)

A **költségvetési szervek és a szakmai fejezeti kezelési előirányzatok** 2022. évi eredeti törvényi **kiadási előirányzata** 8 708,7 Mrd Ft volt, ennek 76,1%-át teljesítették a költségvetési szervek 2022. első félévében.

A 4. számú táblázatban a kiadások megoszlását mutatjuk be.

4. számú táblázat

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak teljesítése a 2022. évben (Mrd Ft-ban)

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
Költségvetési szervek kiadásai	5 386,3	3 392,7	63,0%
Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	3 322,4	3 233,6	97,3%
Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai összesen	8 708,7	6 626,3	76,1%

Forrás: MÁK, 2022a alapján, ÁSZ szerkesztés

A **költségvetési szervek kiadásai** (az időarányoshoz képest) magas teljesítésének hátterében egyebek közt a költségvetési szervek, azon belül is a fegyveres szervek részére kifizetett egyszeri szolgálati juttatás áll, ami a személyi kiadásokat és a munkaadókat terhelő járulékokat érintette.

5. A KÖLTSÉGVETÉSI MARADVÁNYOK FELHASZNÁLÁSA

2021-től a maradványok befizetését két alapba kell teljesíteni: a fejezeti kezelésű előirányzatok esetében a kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány összegét a fejezetet irányító szervnek a **Megtakarítási Alap** előirányzat javára kell megfizetnie. A költségvetési szerveknek pedig a **Központi Maradványelszámolási Alapba** kell befizetniük le nem kötött maradványaikat.

A **Központi Maradványelszámolási Alapba** 116,8 Mrd Ft, a **Megtakarítási Alapba** 740,7 Mrd Ft befizetés történt meg 2022. első félévében. Felhasználás a Központi Maradványelszámolási Alapból (KMA) 281,7 Mrd Ft volt (a **Megtakarítási Alapból** történő átcsoportosítással, ami 173,0 Mrd Ft-ot

tett ki), a Megtakarítási Alapból (MA) pedig 339,9 Mrd Ft 2022. június 30-ig. Az alapokba történt befizetések 72,4%-a felhasználásra került az év első hónapjában.

6. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEINEK ALAKULÁSA

A költségvetés adószerkezetének alakulását a 2022. év I. félévében az 5. táblázat mutatja be.

5. számú táblázat

Az adószerkezet alakulása a 2022. év I. félévében (Mrd Ft-ban)

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
Vállalkozások költségvetési befizetései összesen	1 363,8	946,5,0	69,4%
Fogyasztáshoz kapcsolt adók összesen	7 242,8	4 076,4	56,3%
Lakosság költségvetési befizetései összesen	3 065,2	1 158,0	37,8%

Forrás: Kvtv., PM, 2022b, MÁK, 2022a, NAV adatszolgáltatás alapján, ÁSZ szerkesztés

A Vállalkozások költségvetési befizetései az előirányzatok összegének 69,4%-ban, a Fogyasztáshoz kapcsolt adók 56,3%-ában teljesültek. A Lakosság költségvetési befizetései mindössze 37,8%-ban teljesültek, a gyermeket nevelők szja visszatérítésének következtében. A 2022. év I. félévi teljesítési adatok előirányzathoz mért teljesítése alapján a vállalkozások költségvetési befizetései és a fogyasztáshoz kapcsolt adóbefizetések várhatóan túlteljesülnek. A lakosság költségvetési befizetései az év hátralévő részében – a növekvő keresetek okán – elérhetik a tervezett összeget.

6.1. A vállalkozások költségvetési befizetései

A 2022. év I. félévében a központi költségvetés **társasági adóból** származó bevétele 461,1 Mrd Ft-ban teljesült, ami az éves költségvetési előirányzat 78,3%-a. Az adónem teljesülését nagymértékben befolyásolta, hogy a vállalkozók a 2022. május 31-éig tettek eleget a 2021. évi társasági adó előlegfizetési szabályaival összefüggésben az adókülönbözlet befizetésének (a májusi bevételek elérték a 396,8 Mrd Ft-ot, ami mintegy 80%-kal haladja meg az áprilisban befizetett összeget). A központi költségvetés **bányajáradékból származó** bevétele 68,4 Mrd Ft volt, ami az előirányzatnak közel kétszerese. A központi költségvetés **kisvállalati adóból** befolyt összege 69,7 Mrd Ft volt, ami az éves előirányzat 57,5%-ának felelt meg, a magasabb teljesítés részben az adózók számának előző évhez képest történt emelkedésével magyarázható. A **kisadózók tételes adójából** származó bevételek 106,8 Mrd Ft-ban, az előirányzat 45,1%-ában teljesültek. A központi költségvetés **rehabilitációs hozzájárulásból** teljesített bevétele 63,6 Mrd Ft volt, ami a minimálbér magasabb összegére vezethető vissza.

6.2. A fogyasztáshoz kapcsolt adók

A 2022. év I. félévében a Fogyasztáshoz kapcsolt adók cím bevételei 4 076,4 Mrd Ft összegben teljesültek, ami a költségvetési előirányzat 56,3%-át tette ki. A fogyasztáshoz kapcsolt adók meghatározó hányada az általános forgalmi adóból és a jövedéki adóból származott.

Az **általános forgalmi adó** 2022. évi előirányzatának tervezése során a bázisadat értékénél 8,6%-kal magasabban terveztek. A magasabb értéket a makrogazdasági folyamatok, továbbá a módosuló adójogszabályok indokolták. A bevételek összege 3 255,0 Mrd Ft volt, ami alapján az előirányzat 59,3%-ban teljesült. 2022. I. félévben a magasabb teljesítésben kiemelkedő szerepe volt az energiaszektornak, a kereskedelemnek (belföldi, import, dohánytermékek értékesítése). Ezen túlmenően az

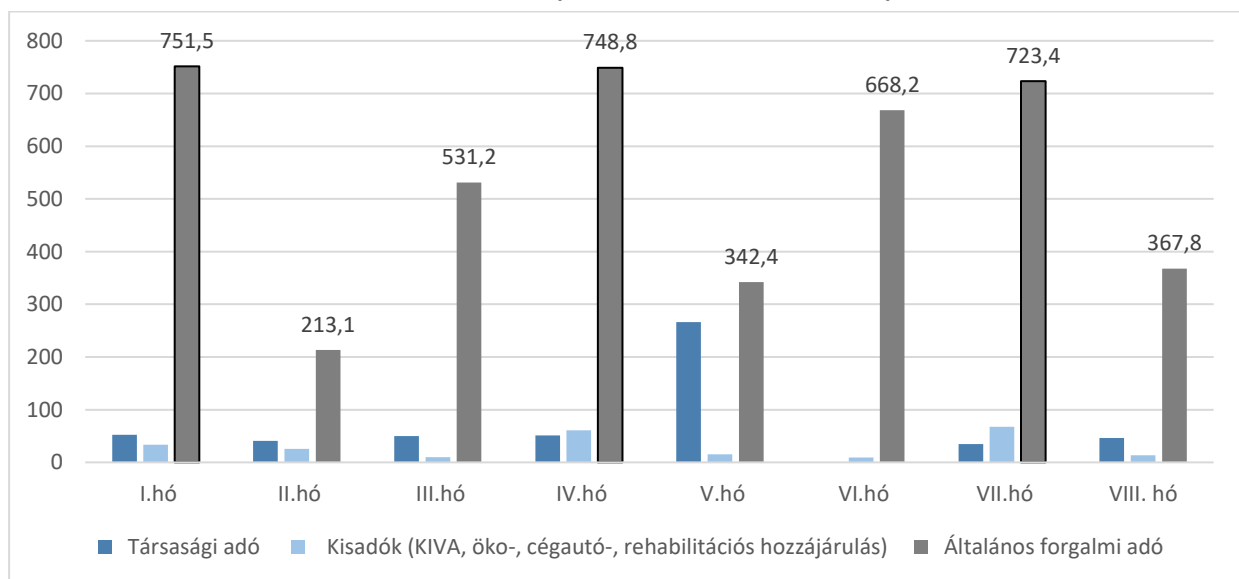
értékesítés volumene, továbbá a vártnál magasabb infláció is hatással volt a bevételek szintjére. 2022. II. félévében – a többletjövedelmek csökkenése következtében – az áfabevételek növekedése megtorpanhat. A IV-V. havi áfabevétel és a VII-VIII. havi áfabevétel összege alapján kirajzolódik a stagnálás az áfabevételek vonatkozásában: a negyedéves (magasabb összegű) befizetés és az azt követő hónap befizetések összege április-májusban, illetve július-augusztusban megegyezik (1 091,2 Mrd Ft). (Lásd még a 7. sz. ábrát.)

A 2022. I. félévében a központi költségvetés **jövedéki adóból** származó bevétele 580,7 Mrd Ft volt, ami az éves előirányzat 44,8%-a. A tervezettnél alacsonyabb teljesítés oka, hogy a Kormány a 2022. év folyamán csökkentette a jövedéki adó mértékét az üzemanyagok esetében. A jövedéki adó összegének növekedéséhez járulhat hozzá a II. félévben azon extraprofit adókkal kapcsolatos intézkedés, ami a fűtőolajat és a dohánytermékeket érinti. A központi költségvetés **pénzügyi tranzakciós illetékbevétele** 132,8 Mrd Ft volt, a 2022. I. félévben előirányzat 57,1%-ban teljesült. Az extraprofitadóról szóló kormányrendelet alapján tranzakciós illetéket kell fizetni 2022. július 1-től a külföldi átutalások és az értékpapírügyletek után is.

A 7. sz. ábra a költségvetés negyedéves fizetési kötelezettséggel érintett adónemeiből származó bevételeket mutatja be. Az áfa esetében az 1., 4. és 7. havi többletek az egyéb hónapokhoz viszonyítva a negyedéves adóbevallást készítő vállalkozások áfabefizetéseihez köthetőek. Magasabb összeg teljesült a társasági adóból az 5. hónapban, azonban az 5. hónap után lényegesen visszaestek ebből az adónemből származó bevételek.

7.számú ábra

A központi költségvetés negyedéves fizetési kötelezettséggel érintett adónemeinek alakulása havi bontásban (2022. 1-8. hó, Mrd Ft-ban)

Forrás: MÁK alapján, ÁSZ szerkesztés

6.3.A lakosság költségvetési befizetései

A Lakosság költségvetési befizetései cím bevételeinek legnagyobb részét a személyi jövedelemadóból és a lakossági illetékbevételekből származó bevételek teszik ki. A lakosság 2022. I. félévi költségvetési bevételei 1 218,2 Mrd Ft-ot tettek ki.

A **személyi jövedelemadó** teljesítésére kedvezően hatott az szja köteles jövedelmek, bérek emelkedése miatti többlet adóbefizetés, azonban csökkentette a bevételeket az Szja tv. által biztosított, a 25 év alatti fiatalokat érintő szja mentesség, valamint a 2022. februárban teljesített nagy összegű

szja-visszatérítés összege, amit a bevételek csökkenéseként számoltak el. Az előirányzat teljesítése nem tekinthető kockázatosnak, tekintve, hogy év közben - így a második félévben is – várható a jövedelmek növekedése. A **lakossági illetékbevételekből származó bevétel** 127,5 Mrd Ft volt, ami a tervezett előirányzat 64,1%-ának felel meg. Az illetékekből származó időarányost meghaladó teljesítés egyebek közt a használt lakások értékesítésének és a lakásárak növekedésének köszönhető.

6.4. Egyéb költségvetési bevételek

Az XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadási fejezeten belül a 4. cím tartalmazza az **Egyéb költségvetési bevételeket**, amely magában foglalja a vegyes bevételeket, továbbá a központosított bevételeket. A központosított bevételek teljesítésének összege a 2022. év I. félévében 255,3 Mrd Ft volt, az alcímen tervezett bevételek összegének (519,8 Mrd Ft) 49,1%-a. A bevételeken belül a legnagyobb tétel a megtett úttal arányos útdíjból származó bevétel volt (133,1 Mrd Ft).

A Kvtv. elfogadását követően hatályba lépő lényeges kormányzati intézkedések 2022. július 1-től az extraprofitadók bevezetése és szeptember 1-től a KATA adónemmel kapcsolatos intézkedések voltak. A Kormány az extraprofit adókból 800 Mrd Ft bevételt vár idén, döntően a II. félévben.

A rendeletben meghatározott adónemek többsége nem új, azonban ezek esetében változott az adónem mértéke, illetve számításának módja. Az **extraprofit adó rendelet** hatálya alá tartozik egyebek közt a tranzakciós illeték, a cégautó adó, egyes különadók (pl. a gyógyszerforgalmazók és a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások különadója.)

2022. szeptember 1-jétől változnak a kisadózó vállalkozások tételes adójának (KATA) adózási szabályai és szigorodnak az adózási forma választásának feltételei. A módosítások várhatóan növelik a vállalkozások által befizetett, más működési formát választó társaságoktól származó adóbevételeket 2022-ben, illetve – ellentétes hatásként – növelhetik a vállalkozásukat feladó munkavállalók számát, így vállalkozások által befizetett adók mértékét.

7. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A közvetlen kiadások teljesítésében összességében kockázat nem azonosítható. A költségvetés **XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadási fejezeten** belül a közvetlen kiadások összegét 2 118,2 Mrd Ft-ban tervezték, ebből 910,2 Mrd Ft felhasználása történt meg az első félévben. A **Hozzájárulás az EU költségvetéséhez** 2022. évi kiadási előirányzata 564,9 Mrd Ft volt, ebből 2022. június végéig 296,4 Mrd Ft kiadás teljesült, ami a törvényi előirányzat 52,5%-a. Az **Elkülönített állami pénzalapok támogatása** (42. cím) kiadásai a tervezett összeg (149,9 Mrd Ft) 66,0%-ában, 98,9 Mrd Ft-ban teljesültek.

8. AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ALAKULÁSA

A 2014-2020-as programozási időszakban Magyarország számára 26,3 Mrd EUR indikatív forrás-keret állt rendelkezésre az operatív programokban. A 2014-2020-as költségvetési ciklust érintően az EU-tól érkező transfereket tekintve 2022. elejére a strukturális forrásoknak mintegy 70%-a került elszámolásra. A fennmaradó mintegy 8 Mrd EUR beérkezésére vélhetően 2022-ben, illetve 2023-ban - a 2014-2020-as időszak elszámolásainak 2023. december 31-i zárása előtt - kerül majd sor.

A 2021-2027. közötti időszakban biztosított uniós források javarészt a hagyományos többéves pénzügyi keret kohéziós politikai forrásait, valamint a helyreállítási csomag (NextGeneration EU (NGEU)) forrásait foglalják magukban, aminek legnagyobb részét a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF) képezi.

A **2021-2027. évre vonatkozó kohéziós politikai források** felhasználásának feltétele a Partner-ségi Megállapodás és az egyes operatív programok elkészítése (és azoknak az EU részéről való jóváhagyása), míg az **RRF forrásokhoz** az azok megalapozását jelentő Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv elfogadása szükséges. A megállapodások idei megkötése esetén sem kezdődhetnek meg az EU részéről a kifizetések 2022-ben. A Kvtv-ben tervezett bevételek ez évben nem teljesülhetnek, ezért – az első félévben megelőlegezett források mellett – várhatóan további nagyobb összegű forrás-megelőlegezés lesz szükséges a II. félévben, ami hozzájárul a központi költségvetési kiadások, és ezáltal a hiány mértékének növekedéséhez.

8.1. Az európai uniós bevételek alakulása

A 2022. évi Kvtv-ben az európai uniós forrásokból származó bevételek tervezése és elszámolása alapvetően két fejezetben, a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai, illetve a XIX. Gazdaság-újraindítási Alap Uniós fejlesztései fejezetben történt.

A költségvetés európai uniós bevételei 2022. I. félévében 527,0 Mrd Ft összegben, a tervezett bevételek 15,3%-ában teljesültek. A teljesült bevételek 79,9%-a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet 6. Uniós programok bevételei cím alatt teljesültek.

Az európai uniós bevételek 2022. I. félévi alakulását a 6. számú táblázatban mutatjuk be.

6.számú táblázat

A főbb európai uniós bevételek 2022. I. félévi alakulása, Mrd Ft

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
XIX. Gazdaság-újraindítási Alap Uniós fejlesztései fejezet bevételei, ebből:	219,4	103,0	47,0%
Alapok alapja pénzügyi eszközök	208,2	68,8	33,1%
Kohéziós politikai operatív programok 2014-2020	-	22,8	-
Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)	-	4,9	-
XLII. fejezet, Uniós programok bevételei, ebből:	2 351,6	421,9	17,9%
KOP utólagos megtérülése	1 287,8	261,0	20,3%
VP utólagos megtérülése	55,4	64,4	116,1%
VP tárgyévi bevételei	96,6	68,6	71,0%
Kohéziós Operatív Programok 2021-2027	499,9	0,9	0,2%
XLII. fejezet, Egyéb programok, ebből:	867,6	1,9	0,2%
Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)	348,5	0	0%
Egyéb, más fejezetekben megjelenő uniós bevételek*	0,5	0,2	31,3%
Összesen	3 439,1	527,0	15,3%

*XIV. Belügyminisztérium, XV. Pénzügyminisztérium

Forrás: MÁK, 2022a; 2022c, PM, 2022

A XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet 6. Uniós programok bevétele cím bevételei legnagyobb mértékben az előfinanszírozást követően befolyt európai uniós programokhoz kapcsolódó utólagos megtérüléseinek összegeit tartalmazzák. A cím bevételei a 2 351,6 Mrd Ft-os eredeti előirányzat mindössze 17,9%-ában, 421,9 Mrd Ft összegben teljesültek. Az utólagos megtérülésekből 261,0 Mrd Ft a KOP, a VP programokhoz és a CEF programokhoz kötődik.

8.2. Az európai uniós társfinanszírozású programok kiadásainak alakulása

Az európai uniós kiadások 1 989,8 Mrd Ft-ban teljesültek 2022. I. félévében, ami az eredeti előirányzat 3 221,2 Mrd Ft-os összegének 61,8%-a. A kiadások legnagyobb része a XIX. Gazdaság-újraindítási Alap Uniós fejlesztései fejezetben teljesült. További 44,1 Mrd Ft különböző fejezetek központi kezelésű előirányzatain került megtervezésre. A központi költségvetés európai uniós kiadásainak 2022. I. félévi alakulását a 7. táblázat foglalja össze.

7. számú táblázat

A központi költségvetés uniós kiadásainak alakulása a 2022. év I. félévében (Mrd Ft-ban)

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
XIX. Gazdaság-újraindítási Alap Uniós fejlesztései fejezet kiadásai, ebből:	3 177,1	1 969,7	62,0%
Kohéziós politikai operatív programok 2014-2020.	1 036,7	922,6	89,0%
Kohéziós politikai operatív programok 2021-2027.	983,9	758,9	77,1%
Vidékfejlesztési és halászati program 2014-2020.	234,5	177,1	75,9%
Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)	450,0	229,4	51,0%
Egyéb, más fejezetekben megjelenő uniós források	44,1	20,1	45,6%

Forrás: PM, 2022b, MÁK, 2022b, 2022c, PM és ME adatszolgáltatás

XIX. Gazdaság-újraindítási Alap Uniós fejlesztései fejezet tervezett kiadásai 2022. I. félévében 62,0%-ban, az egyéb fejezetekben megjelenő uniós kiadások előirányzata 45,6%-ban teljesült. A fejezet kiadási tételei döntő hányadban a 2014-2020. és 2021-2027. költségvetési ciklusokhoz kapcsolódó kohéziós politikai operatív programokhoz, illetve az RRF-hez kapcsolódnak. Az RRF forrásokhoz kapcsolódó fejlesztések végrehajtásáról a Kormány határozatban rendelkezett, ebben a pályázati rendszerben, és az azon kívül végrehajtandó intézkedéseket határozta meg.

Számításaink szerint 2022. I. félévében a magyar költségvetés mintegy **350-400 Mrd Ft összegű forrást előlegezett meg** a Kohéziós politikai operatív programok 2021-2027. és az RRF eszköz ez év első félévében elmaradó bevételei miatt. Az első félévben 5,8 Mrd Ft bevétel teljesült az EU-ból, ezzel egyidejűleg a két előirányzatra 988,3 Mrd Ft kifizetése történt meg.²

9. A GAZDASÁG-ÚJRAINDÍTÁSI ALAP FEJEZET BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A költségvetés más fejezetei mellett a XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet több jogcímét is érintette a 2022. évi hiánycél csökkentését célzó döntés. Ennek értelmében az eredetileg tervezett kiadási összeget mintegy 558 Mrd Ft-tal csökkentették a fejezetben.

A XLVII. Gazdasági-újraindítási Alap fejezetének bevételei az Kvtv. előirányzat 65,6%-ában, míg kiadásai az előirányzat 37,6%-ában teljesültek. A főbb bevételek és a kiadások alakulását a 8. számú táblázatban mutatjuk be.

² A kohéziós politikai operatív programok esetében a társfinanszírozás aránya programonként eltér, így csak közelítő becslés adható.

**A XLVII. Gazdasági-újraindítási Alap egyes bevételeinek és kiadásainak alakulása
2022. év I. félévében (Mrd Ft-ban)**

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
Bevételek	469,4	308,2	65,6%
Kiadások összesen, ebből:	3 924,7	1 477,7	37,6%
47.1.1.1. Gazdaság-újraindítási programok	68,0	313,5	461,0%
47.1.1.3. Beruházási Alap	550,0	81,5	14,8%
47.1.2.1. Paks II. Zrt. tőkeemelése	270,2	28,1	10,4%
47.1.6.1. Tizenharmadik havi nyugdíj visszaépítésének támogatása	160,3	321,6	200,6%
47.1.7. Lakástámogatások	381,8	270,5	70,8%
47.2.1.1. Magyar Falu Program	93,0	88,3	94,9%
47.2.1.2. Modern Városok Program	50,0	34,1	68,2%
47.2.6.1.1. Közúti fejlesztések	201,3	201,3	100,0%
47.2.6.1.2. Vasúti fejlesztések	183,5	122,1	66,5%
47.2.7.1. Beruházás ösztönzési célú előirányzat	80,0	55,0	68,8%
47.2.9.1. Turisztika fejlesztési célú előirányzat	132,4	120,0	90,6%
47.3. cím Kiemelt Kormányzati Magasépítési Beruházások	217,0	96,3	44,4%
47.4. cím Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap	371,9	159,9	43,0%

Forrás: a PM, az ME, a MIKA, az EBM, a GFM, a KIM, a KKM, és a TIM adatszolgáltatásai, továbbá MÁK, 2022a és 2022c, PM, 2022a és 2022b alapján, ÁSZ szerkesztés

Az XLVII Gazdaság-újraindítási Alap fejezet 1. Központi kezelésű előirányzatok cím Központi tartalékok alcímen szereplő **Gazdaság-újraindítási programok** keretéből 313,5 Mrd Ft került felhasználásra, ami a rendelkezésre álló keret **több, mint négyszeresét tette ki**. A tíz legnagyobb összegű kifizetést, hivatkozva a kormányhatározatok számára, az elemzés 5. sz. melléklete mutatja be.

A **Gazdaság újraindítását szolgáló társadalmpolitikai célok** alcímen nyilvántartott Tizenharmadik havi nyugdíj visszaépítésének támogatása kifizetéseinek összegét 160,3 Mrd Ft-tal megemelték, 321,6 Mrd Ft-ra. Az **Otthonteremtési Program** célkitűzéseinek megvalósítását támogató Lakástámogatások alcím tervezett összegének **70,8%-a került teljesítésre**, 270,5 Mrd Ft összegben. Ebben szerepet játszik, hogy a támogatás igénybevételi lehetőségei bővültek.

A fejezeti kezelésű előirányzatok között Gazdaság újraindítását szolgáló miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatként nyilvántartott **Magyar Falu Program** Kvtv-ben tervezett előirányzata 93,0 Mrd Ft volt, ami 88,3 Mrd Ft összegben teljesült. A Magyar Falu Program legnagyobb összegű, 20,6 Mrd Ft-os kifizetése magas forrásigényű útberuházásokhoz kapcsolódott. A **Modern Városok Program** előirányzat kiadásaiból a legnagyobb arányú támogatásban Győr Megyei Jogú Város részesült (32%), 11,0 Mrd Ft-összegben.

A **Kiemelt Kormányzati Magasépítési Beruházások** cím 2022. év eredeti előirányzata 217,0 Mrd Ft volt, ami 44,4%-ban, 96,3 Mrd Ft összegben teljesült az I. félévben. A keretből egyebek közt a Nemzeti Atlétikai Központ megvalósítására (29,6 Mrd), a tanterem fejlesztések előkészítésére és megvalósítására (8,3 Mrd Ft) történtek kifizetések.

A Gazdaság-újraindítási **Foglalkoztatási Alap** érintettje volt a kormányzati elvonásoknak, a foglalkoztatási támogatások 21,0 Mrd Ft-os tervezett összegét a Kormány 6,5 Mrd Ft-tal csökkentette.

10. AZ ÁLLAM VAGYONÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK ALAKULÁSA

A Magyarország 2022. évi központi költségvetésének „**XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások**” című fejezetében az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések tervezett összege 194,5 Mrd Ft volt, amiből az első félévben 191,2 Mrd Ft teljesült. A meghatározó tételek az ingatlan értékesítésből származó bevételek, egyéb eszközök értékesítésből származó bevételek, a koncessziós díjak, a frekvenciahasznosítással kapcsolatos bevételek voltak.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** 179,3 Mrd Ft-ban tervezett éves előirányzata 230,5 Mrd Ft összegben teljesült 2022. június végéig, ami 28,5%-kal haladja meg az éves előirányzat összegét. A kiadások összegét a 9. sz. táblázat tartalmazza.

9. számú táblázat

Az XLIII. fejezet, Az állami vagyonnal kapcsolatos főbb kiadások alakulása 2022. I. félévében (Mrd Ft-ban)

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
Az MNV Zrt. rábízott vagyonával kapcsolatos kiadások, ebből:	79,0	42,6	54,0%
Társaságokkal kapcsolatos kiadások ebből:	13,1	7,9	60,5%
Az MNV Zrt. tulajdonosi joggyakorlásába tartozó társaságok forrásjuttatásai	5,2	7,9	153,2%
Az NVTNM tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos kiadások, ebből:	67,9	164,2	263,3%
Az NVTNM tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó egyéb társaságok forrásjuttatásai	11,9	141,3	1183,8%
A regionális víziközmű társaságok támogatása	23,0	23,0	100,0%
Fejezeti tartalék	6,5	0,0	0,0%
Egyéb vagyongazdálkodási kiadások	0,0	0,1	-
XLIII. Fejezet összesen	179,3	230,5	128,5%

Forrás: Kvtv. és MÁK, 2022b és 2022c, ÁSZ szerkesztés

A MÁK adatai szerint a magyar állam a társaságokkal kapcsolatban 172,1 Mrd Ft kiadást teljesített az első félévben. Az NVTNM tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó egyéb társaságok forrásjuttatásai jogcím kiadásai jelentősen túlteljesültek. A túllépés nem csak összegében, arányában is meghatározó, mivel értéke az XLIII. fejezet kiadásainak 71,3%-át teszi ki.

A MÁK által közzétett mérlegadatokat szerinti az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások elérték a 386,4 Mrd Ft-ot. MNV Zrt. és az NVTNM társaságokkal kapcsolatos kiadásaiból a magyar állam az AEGON társaságok 45%-os részesedésének-vásárlására 136,1 Mrd Ft-ot fordított, a Paks II Zrt. tőkeemelésére 28,1 Mrd Ft-ot, a Magyar Posta Zrt.-ben fennálló részvények vásárlása 21,5 Mrd Ft-ot. A regionális víziközmű társaságok forrásjuttatására 23,0 Mrd Ft kifizetése történt meg. Az AEGON részesedés vásárlásának oka az a kormányzati szándék volt, hogy egyes stratégiai vagyonelemek állami tulajdonba kerüljenek, és ezáltal a köztulajdon gyarapodjon. Az ingatlanokkal és ingóságokkal kapcsolatos kiadások 92,9 Mrd Ft-os értékéből a Kiemelt Kormányzati Magasépítési Beruházásokra 84,3 Mrd Ft-ot fordítottak.

11. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI FEJEZET KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A fejezetben a 2022. évi költségvetés elfogadását követően az eredeti előirányzatok mellett több új címet is létrehozott a kormány. A fejezet főbb kiadásainak alakulását a 10. számú táblázat mutatja be³:

10. számú táblázat

A IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet lényegesebb kiadásainak alakulása 2022. I-V. hó közt (Mrd Ft-ban)

Előirányzat megnevezése	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I-V. havi teljesítés	2022. I-V. havi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet, kiadások összesen	873,4	566,4*	64,8%
1.A települési önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása összesen	774,2	341,3	44,1%
2. A helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai összesen	85,6	27,4	32,0%
3. A helyi önkormányzatok felhalmozási célú kiegészítő támogatásai összesen	13,6	4,9	36,0%
A Kvtv. elfogadását követően létrehozott új címek összesen	----	92,4	----

A *-gal jelölt adat 2022. június végi. Forrás: MÁK, 2022b és 2022c, PM 2022b, ÁSZ szerkesztés

A 2022. év folyamán a IX. fejezet 28 új címmel került kiegészítésre, létrehozásukra egy kormányrendelet és több kormányhatározat formájában került sor, egyes önkormányzatok feladatainak ellátása és a települési önkormányzatok fejlesztési feladatok támogatására. A kormányhatározatokkal év közben létrehozott új címeket is figyelembe véve a IX. fejezet kiadásai összesen 566,4 Mrd Ft-ban teljesültek az első öt hónapban.

A kiadások közül a legnagyobbak az alábbiak voltak: **A 2022. évi iparüzési adókedvezménnyel kapcsolatos önkormányzati támogatás:** a települési önkormányzatok a mikro-, kis- és középvállalkozások iparüzési adókedvezménye miatt kieső bevétellel összefüggésben felhasználási köztötség nélküli, két részletben - legkésőbb 2022. június és október hónapban – támogatásban részesülhetnek (előirányzat: 54,3 Mrd Ft, teljesítés: 27,2 Mrd Ft.)

A **2022. évi bérintézkedések támogatása** cím forrásaiból a minimálbér és garantált bérminimum emelése, valamint az egyéb jogszabályok alapján járó illetményemelés ellentételezését szolgáló kiegészítő támogatások biztosíthatóak (előirányzat: 64,2 Mrd Ft, teljesítés: 33,1 Mrd Ft).

12. AZ ADÓSSÁGSZOLGÁLATTAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK ALAKULÁSA

A 2022. évben a XLI. Adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetben a központi költségvetés adósságszolgálattal kapcsolatos folyó bevételeit 105,0 Mrd Ft összegben, folyó kiadásait 1369,6 Mrd Ft összegben tervezték. A bevételek 2022. I. félévében 72,8 Mrd Ft-ban (az előirányzat 69,3%-a), a kiadások 785,1 Mrd Ft értékben, az éves előirányzat 57,3%-ában teljesültek. Az adósságszolgálattal kapcsolatos főbb bevételek és kiadások alakulását a 11. számú táblázat mutatja be.

³ A MÁK június végi költségvetési adatai (MÁK, 2022c) nem tartalmazzák a Kvtv-ben tervezett előirányzatok vonatkozásában összeget, ezért ezeknél a május végi adatokat szerepeltetjük.

**Az adósságszolgálattal kapcsolatos kiadások és bevételek, valamint a kamategyenleg alakulása
2022. I. félévében (Mrd Ft-ban)**

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
Kamatbevételek összesen	105,0	72,8	69,3%
Kamatkiadások összesen, ebből:	1 369,6	785,1	57,3%
Devizában fennálló adósság és követelések kamatszámolásai	143,6	121,6	84,7%
A forintban fennálló adósság és követelések kamatszámolásai	1 226,0	663,5	54,1%
Kamategyenleg	-1 264,6	-712,3	56,3%

Forrás: Kvtv. és MÁK, 2022a és c, ÁSZ szerkesztés

Az első félévben teljesített - az időarányoshoz képest lényegesen magasabb - kamatkiadások háttérben az áll, hogy mind a nettó forint-, mind a nettó devizakibocsátás nőtt (összesen mintegy 2709 Mrd Ft értékben), a kamatszintek (hozamok) emelkedtek, valamint a forint árfolyama számottevően gyengült, ami a devizában fizetendő kamatok értékére volt hatással.

2022. január elsején az **MNB alapkamat** mértéke 2,9% volt, június 30-án 7,75 %; míg az egyhetes betéti kamat mértékét 4,0%-ról 7,75%-ra emelte az MNB. 2022. június 30-tól a két rátát egyaránt további 300 bázisponttal növelték. Az első félévben felgyorsult infláció és az MNB alapkamatának növelése következtében megemelkedő piaci kamatszintek a forintban denominált adósság után fizetendő kamatok emelkedését eredményezték. A referenciahozamok (három hónapos, 1, 3 és 10 éves állampapírok hozamai) év eleje óta számottevően nőttek: a 10 éves állampapír hozama június 20-áig elérte a 8,5%-os szintet. A kamatok szintjének folyamatos emelkedése a kamatkiadások további növekedését vetíti előre az év hátralévő részében. A kamatkiadások ilyen mértékű emelkedése alapján a Kvtv-ben tervezett kiadások teljesítése kockázatosnak tekinthető, 100 Mrd Ft-ot meghaladó túllépés valószínűsíthető.

A forint államadósság **átlagos átárazódásig hátralévő idejének** (ATR) tervezett értéke 2022-ben 4 év volt. 2022. június 30-án a központi költségvetés adósságának átlagos hátralévő futamideje 6,1 év, ezen belül a forintadósságé 5,0 év, a devizaadósságé 9,7 év volt. A forintadósság ATR értéke 2021-hez képest jelentősen nőtt (4 évről 5 évre), ugyanakkor, mivel a hozamok gyorsan növekednek, a korábban vásárolt állampapírok magasabb hozamú állampapírokra történő cseréje - még árfolyamvesztés mellett is – kifizetődő a befektetők számára, ami miatt a kamatváltozások az ATR mutatóból következőnél lényegesen gyorsabban jelennek meg a kamatkiadásokban.

13. AZ ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A Kvtv. az elemzett négy alapra (a LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap, a LXV. Bethlen Gábor Alap, a LXVI. Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, valamint a LXVII. Nemzeti Kulturális Alap) összesen 233,8 Mrd Ft bevételt és 206,0 Mrd Ft kiadást irányzott elő. Az elkülönített állami pénzalapok bevételei a 2022. év I. félévében az előirányzat 72,1%-ában, kiadásai 56,2%-ában teljesültek együttesen. A bevétel teljesítése három alapnál meghaladta az előirányzat 50%-át, az NKA esetében a kiadások meghaladták az egész évre tervezett előirányzatot. Az ELKA éves kiadásainak teljesítése kapcsán kockázatot nem azonosítottunk.

14. A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAI BEVÉTELEINEK, KIADÁSAINAK ÉS EGYENLEGEINEK ALAKULÁSA

14.1. A LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeinek és kiadásainak alakulása

Az **Ny. Alap bevételei** 2 369,5 Mrd Ft-ban, a Ny. Alap kiadásai pedig 2 362,7 Mrd Ft-ban teljesültek az év első hat hónapjában. A Ny. Alap 2022. évi költségvetési előirányzatait és teljesítési adatait a 12. számú táblázat mutatja be.

12. számú táblázat

A Ny. Alap bevételeinek és kiadásainak alakulása (2022. I. félév, Mrd Ft-ban)

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
BEVÉTELEK ÖSSZESEN, ebből	4 170,0	2 369,5	56,8%
Járadékbevételek, hozzájárulások	3 609,9	1 880,5	52,1%
Költségvetési hozzájárulások, ebből:	554,4	484,4	87,4%
Tizenharmadik havi nyugdíj visszaépítésének támogatása	160,3	321,6	200,6%
Nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek	5,7	4,6	80,7%
KIADÁSOK ÖSSZESEN, ebből:	4170,0	2 362,7	56,7%
Nyugellátások	4162,7	2 359,3	56,7%
Egyéb kiadások	7,3	3,4	46,9%

Forrás: Kvtv. és MÁK, 2022c, alapján, ÁSZ szerkesztés

A költségvetés készítésének időszakában tervezett átlaglétszámhoz képest a 2022. júniusi **nyugdíjas létszám** 8,2 ezer fővel volt kisebb (0,4%-os csökkenés), aminek kiadáscsökkentő hatása 7,6 Mrd Ft-ra becsülhető, ugyanakkor a nyugellátásra jogosultak köre változásának (az átlagnyugdíj értékének változásával járó hatása) 3,2 Mrd Ft-tal növelte a nyugdíjkiadásokat a 2022. év I. félévében. A költségvetés tervezési időszakát követően, az infláció mértékének emelkedése miatt 2021. novemberében 1,2%-os nyugdíjmelésre került sor, ami a 2022. évi nyugdíjak összegének megállapítására is hatással volt, továbbá 2022. januárban – szintén az infláció nagysága miatt – a tervezett 3%-os nyugdíjmelés helyett 5%-os nyugdíjmelés történt. Ezen változások hatása következtében a **2022. I. félévi nyugdíjkiadások 61,5 Mrd Ft-tal növekedtek.**

A 2022. évben a korábban tervezett összeg kétszeresére emelkedett a **tizenharmadik havi nyugdíj kiadásának** összege. A kapcsolódó, 2020. évi kormányrendelet szerint a 2022. évben 50%, a 2023. évben 75%-os arányban került volna sor a tizenharmadik havi ellátás kifizetésre, azonban ezt módosította egy 2021. évi rendelkezés, miszerint már 2022-2023-ban is a teljes összegű tizenharmadik havi ellátás kifizetésére kerül sor. A 13. havi nyugdíj kifizetésének támogatására 321,6 Mrd Ft befizetés történt az Ny. Alapba, az ebből kifizetett összeg a 6. hó végéig 334,6 Mrd Ft volt.

A kiadásokat növelő tényező, hogy a magas infláció következtében 2022-ben további nyugdíj-emelések lesznek szükségesek.

14.2. Az LXXII. Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap Egészségbiztosítási Alap címe bevételeinek és kiadásainak teljesítése

A fejezet 2. cím, Járvány Elleni Védekezési Alap kiadásainak és bevételeinek alakulását lásd 15. fejezetben. A fejezet **Egészségbiztosítási Alap címét** (E. Alap) a Kvtv-ben összesen 3 600,9 Mrd Ft kiadással és 3 453,3 Mrd Ft bevétellel tervezték meg. Az E. Alap 2022. évi költségvetési előirányzatait és teljesítési adatait a 13. számú táblázat mutatja be.

Az E. Alap bevételeinek és kiadásainak alakulása (2022. I. félév, Mrd Ft-ban)

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
BEVÉTELEK ÖSSZESEN, ebből:	3 453,3	1 795,2	52,0%
Járadékbevételek, hozzájárulások	2 030,0	1 072,1	52,8%
Költségvetési hozzájárulások	1 236,3	618,2	50,0%
Egyéb bevételek	186,9	104,9	56,1%
KIADÁSOK ÖSSZESEN, ebből:	3 600,9	1 829,1	50,8%
Gyógyító-megelőző ellátás	2 123,0	1 075,1	50,6%
Gyógyszertámogatás	449,6	214,8	47,8%
Gyógyászati segédeszköz támogatás	80,3	38,0	47,3%
Egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai	887,4	475,3	53,6%

Forrás: Kvtv. és a MÁK, 2022c alapján, ÁSZ szerkesztés

Össességében, az E. Alap bevételei és kiadásai az időarányost csekély mértékben meghaladták az első félévben, azonban az egészségügyi intézmények kiadásai a II. félévben nagy mértékben emelkednek, ezek legalább részleges kompenzálása - az eddigi támogatásokon túlmenően - elkerülhetetlennek látszik.

15. A KÖZPONTI TARTALÉKOK FELHASZNÁLÁSA

A Kvtv. 4. § szerint a **XV. Pénzügyminisztérium** fejezet, 26. cím, 2. alcím, 3. jogcímcsoporton szereplő **Céltartalékok** kiemelt előirányzatának legnagyobb részét az ágazati életpályák és bérintézkedések támogatására fizették ki, 693,1 Mrd Ft összegben. Ezekből kiemelendő a hivatásosok szolgálati juttatása (270,8 Mrd Ft), a felsőoktatási bérfejlesztés (85,4 Mrd Ft), az önkormányzati minimálbér/garantált bérminimum emelés (47,5 Mrd Ft), a szociális célú humánszolgáltatások minimálbéremelés kompenzációja (35,0 Mrd Ft), a rendvédelemre fordított összeg (40,0 Mrd Ft).

A **XXII. Miniszterelnöki Kormányiroda** fejezetben a **rendkívüli kormányzati intézkedések** kiadásainak előirányzata 145,0 Mrd Ft volt, ami 57,1 Mrd Ft-ban teljesült. A nagyobb összegű kifizetések az alábbiak voltak: 9,3 Mrd Ft átcsoportosítás történt forrás biztosítására a Honvédelmi Minisztérium, az EMMI, az Adósságszolgálatlalt kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetek részére. A Nemzeti Választási Iroda 2022. évi feladatainak ellátásához átcsoportosítás történt 7,2 Mrd Ft értékben.

Az **XLVII. Gazdaság-újraindítási alap fejezet** 1. cím, 1. alcím 1. jogcím a Gazdaság-újraindítási programok és 2. jogcím a Beruházás Előkészítési Alap előirányzatai tartalmazzák a tartalék előirányzatokat. A Gazdaság-újraindítási programokból a felhasználás 2022. I. félévében 313,5 Mrd Ft volt, ami az éves keretet mintegy 360%-kal haladja meg. A felhasználást kormányhatározatok tették lehetővé.

Az **LXXII. Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési alap (EJEVA)** fejezete tartalmazza a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka kiadási, és a Kiskereskedelmi adó és Gépjárműadó bevételi előirányzatokat. A Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka 20,2 Mrd Ft-tal szerepel a Kvtv-ben, a teljesítés az első félévben 58,7 Mrd Ft volt, ami az eredeti előirányzatot 190,6%-kal lépte túl. A legnagyobb összegű átcsoportosítások az alábbi célokra történtek: Összevont szakellátás jogcím előirányzatának növelése (4,8 Mrd Ft), egyes egészségügyi intézmények járványügyi költségeinek megtérítése (3,6 Mrd Ft), Országos Kórházi Főigazgatóság részére „Koronavírus elleni védekezéshez szükséges antigén gyors tesztek lehívása uniós szerződés terhére (4,7 Mrd Ft).

A tartalékok felhasználását mutatja be a 14. számú táblázat.

A központi tartalékok felhasználása (2022. I. félév, Mrd Ft-ban)

Megnevezés	2022. évi Kvtv. előirányzat	2022. I. félévi teljesítés	2022. I. félévi teljesítés a Kvtv. előirányzat %-ában
XV. PÉNZÜGYMINISZTERIUM Céltartalékok	105,7	707,3	669,2%
XXII. MINISZTERELNÖKI KORMÁNY- IRODA Rendkívüli kormányzati intézkedések	145,0	57,1	39,4%
XLVII. GAZDASÁG-ÚJRAINDÍTÁSI ALAP Központi tartalék előirányzatok	68,0	313,5	461,1%
LXXII. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ÉS JÁR- VÁNY ELLENI VÉDEKEZÉSI ALAP Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka	20,0	58,7	293,5%
Összesen:	338,7	1 136,7	335,6%

Forrás: Kvtv. és PM adatszolgáltatás alapján, ÁSZ szerkesztés

A tartalékok felhasználása az I. félévben a tervezettet meghaladóan teljesült, ami a költségvetés hiányát jelentősen növelte (a tervezettnél 798 Mrd Ft-tal magasabb összegű kifizetések történtek az előirányzatokról.) A tartalék előirányzatok teljesülése – a rendkívüli kormányzati intézkedéseken kívül - módosítás nélkül eltérhet az előirányzattól.

16. A GDP NÖVEKEDÉS ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG-MUTATÓ ÉRTÉKE

Az elemzés több, az államadósságmutató alakulását kedvezőtlenül befolyásoló tényezőt, valamint a mutató értékére kedvező hatást gyakorló folyamatot azonosított. Ha a kormányzat a nemzetgazdaság stabilitása érdekében az energiaárak ugrásszerű növekedését a háztartásokon és a költségvetési szerveken kívül is széles körben kompenzálja még ebben a költségvetési évben, akkor **felmerül annak kockázata, hogy a mutató a tervezett 76,1%-on felül teljesül.**

A 2021. évi Kvtv. az **államadósság-mutató** 2021. év végére várható értékét 79,9%-ban határozta meg, ami jóval alacsonyabb értékben, 76,8%-ban teljesült. A 2022. évi Kvtv. az államadósság mutató 2022. december 31-ére tervezett mértékét még 79,3%-ban határozta meg, amit - a 2021. évi államadósság-mutató tényleges értékére tekintettel - a 2022. áprilisi KP-ban a Kormány 76,1%-ra mérsékelte, annak érdekében, hogy a mutató értékében az eredeti szándékhoz hasonló mértékű csökkenés következzen be.

A KP-ban vázolt középtávú költségvetési pálya szerint 2022. végére a 2021. év végi tényleges értékhez képest 0,7%pontos csökkenést vár a Kormány. A becslést adatként figyelembe vett két fontos tényező egyfelől az elsődleges egyenleg tervezett javulása (csökkentő hatás) és a kamatkidások emelkedése (növelő hatás). A Konvergencia Programban tervezett inflációs értékhez (8,9%) képest magasabb júniusi fogyasztói árindex (11,7%) a nominális GDP értékének emelkedése okán hozzájárulhat ahhoz, hogy év végén kedvezőbb legyen az államadósság mutató értéke. A nominális GDP összegének növekedését fékezi ezzel szemben, hogy 2022. júniusban az export euróban számított értéke 13, az importé 24%-kal nagyobb volt az előző év azonos időszakához képest hazánkban, a termék-külkereskedelmi egyenleg 1,0 Mrd euróval romlott. A GDP alakulására 2022-ben a **külkereskedelmi forgalomcserearány romlása** a korábbi éveknél erőteljesebben hat: a cserearányromlás (az export és import árindexek aránya) becsléseink szerint a nominális GDP növekedését akár 2-3%-kal is visszavetheti.

A GDP éves nominális összegének változása a 15-21% közti sávban (+/- 3%) várható az I. féléves adatok alapján (2022. I. félévében 18,3% volt.) 15 %-os éves növekedéssel számolva a GDP összege 2022-ben 63 556,7 Mrd Ft lenne, ha ezt meghaladóan, 21%-kal nő, akkor összege eléri a 66 872,7 Mrd Ft-ot. 15%-os bővülés mellett az államadósság a 2022. június végi értékéhez képest akár további 2 484,0 Mrd Ft-tal növekedhet még úgy, hogy a **mutató** (a 2021. év végi értékhez képest) **csökkenjen**, azaz értéke ne haladja meg a 76,7%-ot. A mutató csökkentéséhez hozzájárulna az is, ha a kormányzat az MNB-nél elhelyezett tartalékainak összegét mérsékelné.

17. AZONOSÍTOTT KOCKÁZATOK

Összefoglalva, az alábbi kockázatokat azonosítottuk az év végi egyenleg, illetve az államadósság-mutató tervezett értékének teljesítése kapcsán:

- Jóllehet, nominálisan várhatóan 15-21% közt nő év végéig a GDP volumene az előző évhez képest, a növekedési ütem lassulni fog feltehetően.
- Az adóbevételek év közben folyamatosan nőttek, de növekedési ütemük - az extraprofit adókból származó bevételektől eltekintve – lelassult, sőt, egyes adónemek esetében stagnál jelenleg. Év végéig a növekedésben akár visszaesés is bekövetkezhet.
- Az 2021-2027. évi kohéziós politikai operatív programokra és az RFF programokra ez évben nem érkeznek uniós források.
- A kamatok emelkedése és a forint árfolyam változása következtében az adósságszolgálat kiadásai terven felül növekedhetnek.
- A nyugdíjknál pótlólagos emelésre lesz szükség a magasabb infláció miatt.
- A kiadási oldalon a legfőbb kockázatot az energiaárak emelkedése, és annak költségvetési kompenzációja jelenti. Várhatóan 1 600 Mrd Ft-ot meghaladó értékű kormányzati rezsitámogatás lesz szükséges a lakosság és a költségvetési intézmények, esetleg a vállalkozások részére.

A **rezsicsökkentés fenntartásához szükséges támogatások** a 2022. I. félévi költségvetési kiadások között nem jelentek meg. A rezsicsökkentés fenntartása támogatásának jogszabályi háttérét január 1-i visszamenőleges hatállyal a Kormány júniusban teremtette meg, a támogatás pénzügyi fedezetének egy részéről az extraprofit-adókról szóló rendeletben rendelkezett. A rezsicsökkentés 2022. augusztusig tartó teljes fenntartásának, valamint az azt követő az átlagfogyasztás szintjéig történő fenntartása támogatásának teljes összege a 2022. II. félévi költségvetést terheli majd. Ennek fedezetére – részben -a Rezsicsökkentési Alap bevételei szolgálnak. 2022-ben –a lakossági rezsiar-kompenzáció meghaladhatja az 1000 Mrd Ft-ot.

A Kormány szeptember elején jelentette be, hogy 25%-os gázfogyasztás csökkentést rendelt el az állami intézményeknél és társaságoknál, kivéve a kórházakat és szociális intézményeket. Döntöttek arról is, hogy hatósági áras lesz a tűzifa, valamint az energiaintenzív kvv-eknek várhatóan foglalkoztatási támogatást nyújtanak ez év őszől.

A 2022. június végi költségvetési folyamatokat elemezve látható, hogy több bevétel terven felüli teljesítése hozzájárult az első félévben a **terven felül teljesített kiadások fedezetéhez**. Az előirányzat 60%-a felett teljesülő bevételeket és kiadásokat a 6. sz. melléklet mutatja be.

Az adatok elemzése azt mutatja, hogy az elmúlt évek átlagához képest legalább 10%-kal magasabb összegben teljesültek az alábbi bevételek: társasági adó, bányajáradék, játékadó, energiaellátók jövedelemadója, illeték-befizetések, NKFI Alap Innovációs járuléka, előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérülése, Bethlen Gábor Alap bevételei. A kiadások esetében a lakástámogatások, helyi önkormányzatok támogatása, Bethlen Gábor Alap, valamint a Nemzeti Kulturális Alap kiadásai teljesültek az elmúlt négy év átlagán felül.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ JELENTŐSEBB JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK ÉS KORMÁNYHATÁROZATOK 2022-BEN

A 2022. évi hiánycél csökkentéséről és az ennek eléréséhez szükséges intézkedésekről szóló 2021. decemberi kormányhatározat alapján a Kvtv-ben tervezett 2022. évi hiánycélt az eredeti 5,9% helyett a bruttó hazai össztermék 4,9%-ában határozta meg a Kormány. Ennek érdekében a korábban meghozott beruházási döntések felülvizsgálatával 755,0 Mrd Ft, valamint a központi költségvetés 2022. évi előirányzatainak csökkentésével (hat fejezet vonatkozásában) 605,4 Mrd Ft megtakarítást tűzött ki célként az eredetileg tervezetthez képest.

A Magyarország 2022. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló kormányrendelet alapján a Kormány a központi költségvetési szervek, az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestületek és a köztestület által irányított köztestületi költségvetési szervek intézményi és fejezeti kezelésű előirányzatok munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó előirányzatainak a szociális hozzájárulási adó 2022. évi csökkentéséből származó megtakarításának befizetési, illetve átcsoportosítási kötelezettségét rendelte el. Az egyes államháztartási szabályoknak a veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról, valamint egyes kormányrendeletek módosításáról szóló kormányrendelet alapján a L. Rezsivédelmi Alap fejezetet hoztak létre. A XLII. fejezetből a Vállalkozások költségvetési befizetései cím Bányajáradék, Távközlési adó alcímei bekerültek az L. fejezetbe, valamint a fejezet a Légitársaságok hozzájárulása címmel egészült ki.

Ezzel egyidőben jött létre a LI. Honvédelmi Alap fejezet, ennek bevételeit a korábbi, XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet, Vállalkozások költségvetési befizetései cím, Pénzügyi szervezetek különadója, Pénzügyi tranzakciós illeték, Biztosítási adó alcímek bevételei képezik, amelyek átkerültek a LI. fejezetbe új előirányzatként.

A Magyarország 2022. évi központi költségvetésnek a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló kormányrendelet szerint a Kvtv. 1 melléklet XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, 1. cím, 1. alcím, 1. Gazdaság-újraindítási programok jogcímcsoport előirányzat terhére előirányzatmódosítási kötelezettség nélkül az eredeti előirányzaton felül kiadás teljesíthető a Kormány jóváhagyásával az energiahordozók áremelkedéséből fakadó kedvezőtlen gazdasági következmények megelőzése és csökkentése, valamint az állami vagyon gyarapodása céljából, amennyiben e túllépéssel is teljesül az államadósság mutató csökkenése a 2022. évben.

Az egyes adótörvények módosításáról szóló törvény alapján módosítások léptek életbe 2022. január 1-től, egyes esetekben 2022. év közben, több adónem esetében is. Ezek: személyi jövedelemadó, társasági adó, egyes helyi és ágazati- és különadók. Módosult az illetékekről szóló törvény és a szociális hozzájárulási adóról szóló törvény is. A fontosabb rendelkezések: a 25 év alatti fiatalok 2022-ben szja-mentességet kapnak az átlagkeresetig a bérjödelmük, illetve további nem önálló tevékenységből származó, valamint egyes önálló tevékenységből származó jövedelmeik után. A bruttó havi minimálbér 2022. január 1-jétől 200 E Ft-ra emelkedett. 2022. január 1-jétől 10 %-ra csökkent a KIVA adókulcs (2020-tól 12% volt), 15,5%-ról 13%-ra csökkent a szociális hozzájárulási adó mértéke, megszűnt a szakképzési hozzájárulás.

A gazdaság újraindítása érdekében fizetendő kiegészítő bányajáradékról szóló kormányrendelet alapján kiegészítő bányajáradékot kell fizetnie a meghatározott árbevételű és profilú vállalkozásoknak, a járadékot pedig a közegészségügyi célú állami magasépítési beruházások finanszírozására kell fordítani.

A 2022. évben végződő adóévben a helyi adó és a települési adó mértéke nem lehet magasabb, mint az ugyanazon helyi adónak, települési adónak a 2020. december 2. napján hatályos és alkalmazandó önkormányzati adórendeletben megállapított adómértéke. Az önkormányzatnak a 2020. december 2. napján hatályos adórendelete szerinti adómentességet a 2022. évben végződő adóévben is biztosítani kell. A települési önkormányzat a 2022. évre új helyi adót, új települési adót nem jogosult bevezetni.

A hatósági üzemanyagárral kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló kormányrendeletben nevesített termékek után a jövedéki adóról szóló törvényben foglaltaktól eltérően az adó mértéke változott.

Az extraprofit adókról szóló kormányrendelet alapján egyes szektorok vállalkozásai a 2022. és a 2023. adóévre vonatkozóan ezen adónem megállapítására, bevallására és fizetésére kötelezettek. Az érintett ágazatok, szektorok a következők:

- Energiaszektor: kőolaj-gyártás, megújuló energia, bányászat – ásványi nyersanyagok, geotermikus energia, energiaellátók (új alanyok a jövedelemadóztatásban a feldolgozóipari gyártók),
- Ipar: Gyógyszerforgalmazók,
- Kereskedelem: kiskereskedelmi adó alanyai,
- Szolgáltatási szektor: légitársaságok, hírközlési szolgáltatók,
- Pénzügyi szektor: bankok, biztosítók, befektetési vállalkozások, „pénzforgalmi” szolgáltatók.

Az ellátásbiztonság garantálása érdekében biztosította a kormány, hogy forgalomarányos támogatásban részesüljenek azon, legfeljebb 50 üzemanyag-töltő állomást működtető vállalkozások, amelyek üzemanyag-értékesítésből származó éves nettó árbevétele 2021-ben nem haladta meg az 50,0 Mrd Ft-ot forintot. A támogatást a XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, Gazdaságfejlesztési programok jogcím keretében nyújtják.

A rendkívüli migrációs nyomás kezeléséhez kapcsolódó, a Magyar Honvédség által végzett feladatok hatékony megvalósítása érdekében a Honvédelmi Minisztérium tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó kiadásai legfeljebb 3,0 Mrd Ft összeggel túlteljesülhetnek.

A Magyarország szomszédságában zajló háború idején a rezsicsökkentés megvédése és a honvédelmi célok teljesítése érdekében szükséges költségvetési intézkedésekről szóló kormányhatározat alapján a központi költségvetés fejezeti kiadásainak csökkentésével 2022-ben 581 Mrd Ft, 2023-ban 500 Mrd Ft megtakarítást kell elérni. A határozat az állami beruházásokat felülvizsgálat céljából - ide nem értve a kivitelezés alatt levőket - felfüggesztette, amelynek költségvetési hatásaként 2022-ben és 2023-ban összesen 1 150 Mrd Ft megtakarítás várható.

A Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból történő átcsoportosításról szóló 1285/2022. (VI. 7.) Korm. határozat alapján 60,8 Mrd Ft átcsoportosítását rendelte el a Kormány a GÚP előirányzatból, a XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezetből hét fejezet javára, az energiaügyi kiadások kompenzálására egyes költségvetési szervek részére.

2. sz. melléklet**A bruttó hazai termék (GDP) termelésének negyedéves volumenindexei
2021. II. negyedétől 2022. II. negyedév végéig (előző év azonos időszaka = 100,0%)**

Megnevezés	2021. II.	2021. III.	2021. IV.	2022. I.	2022. II.
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	100,4	96,1	92,7	96,1	64,5
Ipar	135,3	102,6	102,1	104,9	103,9
Ebből: feldolgozóipar	138,4	102,7	101,9	104,6	104,5
Építőipar	118,4	120,1	121,3	118,3	100,4
Szolgáltatások összesen	112,9	106,9	108,2	109,9	110,5
Ebből: kereskedelem, gépjárműjavítás, szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	120,2	108,2	108	115,8	112,7
ezen belül: kereskedelem, gépjárműjavítás	116,8	105,7	104,3	109,4	109,1
ezen belül: szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	170,9	122,7	168,7	180,8	146,2
Ebből: szállítás, raktározás	114,7	112,5	120,3	120,4	120,9
Ebből: információ, kommunikáció	117,1	116,7	114,1	111,6	113,4
Ebből: pénzügyi, biztosítási tevékenység	103,6	106,4	106,9	106,3	106,4
Ebből: ingatlanügyletek	106,2	104,9	104,5	105,4	106,4
Ebből: szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	117,3	108,5	109,4	113,8	113,4
Ebből: közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás, oktatás, humán-egészségügyi, szociális ellátás	110,3	101,4	102,9	103,9	105,4
ezen belül: közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	101,6	100,1	100,2	100,9	100,7
ezen belül: oktatás	109,1	99,4	102,2	102,9	104,2
ezen belül: humán-egészségügyi, szociális ellátás	137,1	104,3	107,5	108,9	111,1
Ebből: művészet, szórakoztatás, szabad idő, egyéb szolgáltatás	114,1	109,2	113,7	114,8	117,9
GDP összesen (piaci beszerzési áron)	117,8	106,2	107,1	108,2	107,3

Megjegyzés: A számok esetében a sötétebb szín azt jelzi, hogy az előző év azonos időszakához képest csökkenés következett be, a világosabb szín a növekedést mutatja.

Forrás: KSH STADAT 21.2.1.6. alapján, ÁSZ szerkesztés

3. sz. melléklet

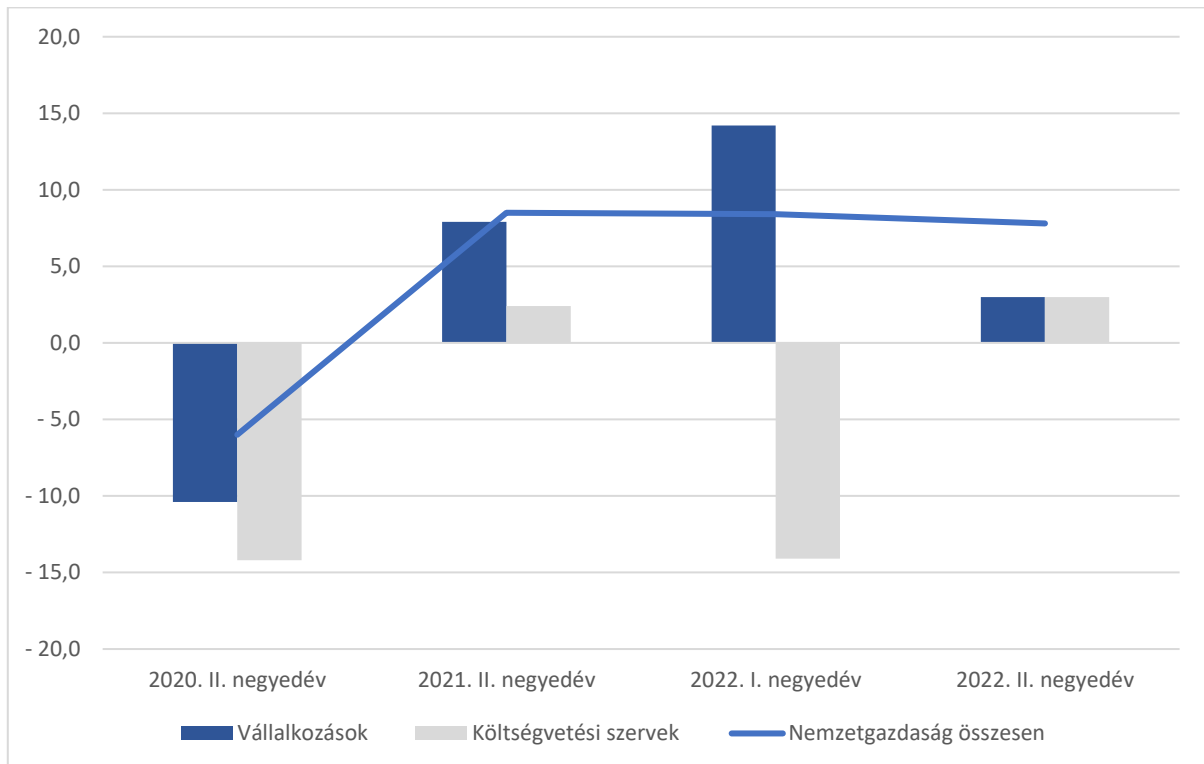
A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználásának negyedéves volumenindexei 2021. II. negyedétől 2022. II. negyedév végéig (előző év azonos időszaka = 100,0%)

Megnevezés	2021. II.	2021. III.	2021. IV.	2022. I.	2022. II.
Háztartások fogyasztási kiadása	109,8	106,7	108,2	114,1	112,0
Természetbeni társadalmi juttatás a kormányzattól	107,6	101	102,7	101,9	104,0
Természetbeni társadalmi juttatás a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől	103,3	101,3	103,7	101,5	103,8
Háztartások tényleges fogyasztása	109,1	105,6	107,1	111,5	110,4
Közösségi fogyasztás	99,9	105,5	100,4	106,4	103,3
Végső fogyasztás összesen	107,6	105,6	105,9	110,6	109,3
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	109,3	111,5	103,2	113,2	108,8
Bruttó felhalmozás összesen	121,9	118,7	108,8	117,6	108,4
Belföldi felhasználás összesen	111,4	109,6	106,8	111,5	108,7
Export áruk	137,4	99,8	99,3	102,0	103,2
Export szolgáltatások	130,5	115,7	118,6	123,1	123,3
Export összesen	136,1	102,8	102,6	105,2	106,4
Import áruk	130,0	105,3	99,8	107,1	105,7
Import szolgáltatások	108,6	117,1	115,2	115,5	121,2
Import összesen	126,7	107,0	102,0	108,3	107,8
Bruttó hazai termék (GDP) összesen	117,8	106,2	107,1	108,2	107,3

Megjegyzés: A számok esetében a sötétebb szín azt jelzi, hogy az előző év azonos időszakához képest csökkenés következett be, a világosabb szín a növekedést mutatja.

Forrás: KSH STADAT 21.2.1.13. alapján, ÁSZ szerkesztés

A nemzetgazdasági beruházások teljesítményértéke és volumenindexei gazdálkodási forma szerint (előző év azonos időszakához viszonyítva, %-ban)

Megjegyzés: A nemzetgazdaság egészére közölt adatok tartalmazzák valamennyi gazdasági szervezet beruházási tevékenységét, továbbá a non-profit szervezetek és az egyéni vállalkozások beruházásaira vonatkozó becsléseket, illetve a háztartások beruházásainak becsült adatait (beleértve a lakás adatokat). Tárgydőszaki árszinten kifejezett beruházási teljesítményérték alapján.

Forrás: KSH STADAT 3.2.1.5., KSH, 2022j alapján ÁSZ szerkesztés

5. sz. melléklet**A XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap, 1. cím Központi kezelésű előirányzatok, 1. Gazdaság-újraindítási programok jogcímcsoport terhére átcsoportosított legjelentősebb összegű előirányzatok alakulása a 2022. I. félévben (Mrd Ft)**

Célok	Összeg	Az átcsoportosítást elrendelő Korm. határozatok
AEGON részesedés-vásárláshoz forrás biztosítás a Corvinus Zrt. számára (372,779 millió Euro, 365 Ft/EURO árfolyammal)	135,8	1099/2022. (III. 2.)
Energiaár-növekedés kompenzálása	60,8	1285/2022. (VI. 7.)
Légi felderítési és kiképzési kapacitásbővítés (L-39NG gépek)	21,9	1302/2022. (VI. 22.)
Az MP kisebbségi társasági részesedésének megszerzése (2021-ről áthúzódó feladat)	19,0	1006/2022. (I. 20.)
Nyíregyháza Ipari Park fejlesztése	15,0	1043/2022. (II. 4.)
A közvetlen vagy közvetett módon állami tulajdonban álló egyes gazdasági társaságok, valamint egyéb állami szervezetek elhelyezése	11,0	1099/2022. (III. 2.)
Győri Ipari Park fejlesztése	10,0	1042/2022. (II. 4.)
Terrorelhárítási Központ építési-beruházási feladatai forrásigényének biztosítása	7,5	1121/2022. (III. 7.)
Egy gazdasági társaság megvásárlásának 2022-re húzódása	5,5	1006/2022. (I. 20.)
A Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság részére forrás biztosítása	5,4	1180/2022. (III. 23.)

Forrás: PM adatszolgáltatás alapján, ÁSZ szerkesztés

A Kvtv. azon előirányzatai, amelyek a tervezett összeg 60%-a felett teljesültek az első hat hónapban (2019-2022. évek)

MEGNEVEZÉS	Előirányzat összege 2019	Teljesítés 2019. 1-6. hó	Teljesítés %-ban	Előirányzat összege 2020	Teljesítés 2020. 1-6. hó	Teljesítés %-ban	Előirányzat összege 2021	Teljesítés 2021. 1-6. hó	Teljesítés %-ban	Előirányzat összege 2022	Teljesítés 2022. 1-6. hó	Teljesítés %-ban	Teljesítés az elemzett 4 év átlagában (%)
BEVÉTELEK													
Társasági adó	399 500	130 329	32,6%	501 100	188 397	37,6%	538 500	348 692	64,8%	588 700,0	461 080	78,3%	53,3%
Pénzügyi szervezetek befizetései*	52 900	28 000	52,9%	65 000	51 157	78,7%	61 400	30 818	50,2%	60 900,0	40 203	66,0%	62,0%
Bányajáradék	36 000	23 310	64,8%	38 000	15 948	42,0%	44 000	18 783	42,7%	38 000,0	68 439	180,1%	82,4%
Játékadó	31 100	14 430	46,4%	35 600	16 235	45,6%	34 600	14 635	42,3%	33 900,0	23 385	69,0%	50,8%
Energiaellátók jövedelemadója	59 100	10 489	17,7%	74 300	36 027	48,5%	60 600	46 714	77,1%	54 800,0	55 035	100,4%	60,9%
Illeték befizetések	192 400	108 780	56,5%	229 500	98 317	42,8%	218 700	106 689	48,8%	198 700,0	127 459	64,1%	53,1%
Gépjárműadó	47 800	27 378	57,3%	51 500	45 120	87,6%	87 000	55 045	63,3%	90 500,0	60 138	66,5%	68,7%
Helyi önkormányzatok befizetése	43 021	27 998	65,1%	43 021	28 836	67,0%	165 453	86 243	52,1%	129 800,0	86 813	66,9%	62,8%
ÁLLAMI VAGYONNAL KAPCSOLATOS BEFIZETÉSEK	127 701	121 071	94,8%	162 490	206 156	126,9%	142 784	111 408	78,0%	275 832,8	259 032	93,9%	98,4%
EGYÉB BEVÉTELEK	8 795	21 361	242,9%	11 792	36 469	309,3%	18 624	11 531	61,9%	19 084,6	33 098	173,4%	196,9%
KAMATBEVÉTELEK	37 463	113 912	304,1%	32 434	82 838	255,4%	93 488	46 527	49,8%	105 024,0	71 191	67,8%	169,3%
NKFI Alap Innovációs járulék	81 800	25 663	31,4%	89 300	39 594	44,3%	85 200	53 385	62,7%	91 800,0	61 922	67,5%	51,5%
NKFI Alap Költségvetési támogatás	0	0		34 422	2 766	8,0%	34 422	15 823	46,0%	38 546,6	28 688	74,4%	32,1%
GAZDASÁG-ÚJRAIN-DÍTÁSI FOGLALKOZTATÁSI ALAP**	453 913	230 568	50,8%	423 100	214 491	50,7%	428 900	222 286	51,8%	469 400,0	282 016	60,1%	53,4%

MEGNEVEZÉS	Előirányzat összege 2019	Teljesítés 2019. 1-6. hó	Teljesítés %-ban	Előirányzat összege 2020	Teljesítés 2020. 1-6. hó	Teljesítés %-ban	Előirányzat összege 2021	Teljesítés 2021. 1-6. hó	Teljesítés %-ban	Előirányzat összege 2022	Teljesítés 2022. 1-6. hó	Teljesítés %-ban	Teljesítés az elemzett 4 év átlagá- ban (%)
Előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérülése	70 000	36 101	51,6%	70 000	30 909	44,2%	70 000	39 445	56,3%	80 000,0	89 765	112,2%	66,1%
BETHLEN GÁBOR ALAP	33 793	21 070	62,4%	46 464	23 126	49,8%	33 644	19 182	57,0%	33 830,8	33 855	100,1%	67,3%
KÖZPONTI NUKLEÁRIS PÉNZÜGYI ALAP	27 053	15 572	57,6%	28 228	15 525	55,0%	29 126	42 033	144,3%	54 826,4	38 063	69,4%	81,6%
KIADÁSOK													
LAKÁSTÁMOGATÁSOK***	242 370	86 377	35,6%	296 654	125 905	42,4%	249 554	122 620	49,1%	381 786,0	270 548	70,9%	49,5%
Korhatár alatti ellátások	89 398	46 684	52,2%	85 907	45 952	53,5%	92 669	48 978	52,9%	97 103,6	58 292	60,0%	54,6%
Elkülönített állami pénzalapok támogatása	36 432	26 457	72,6%	83 641	25 437	30,4%	70 955	56 983	80,3%	149 979,3	98 957	66,0%	62,3%
Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz	467 234	233 990	50,1%	628 027	314 013	50,0%	1 159 880	610 821	52,7%	1 785 333,8	1 099 867	61,6%	53,6%
Helyi önkormányzatok támogatása	728 917	369 848	50,7%	739 047	355 462	48,1%	864 816	475 130	54,9%	873 354,4	566 419	64,9%	54,7%
UNIÓS PROGRAMOK KIADÁSAI	1 955 659	710 624	36,3%	1 682 262	1 085 124	64,5%	1 600 944	986 701	61,6%	3 001 215,1	1 846 884	61,5%	56,0%
BETHLEN GÁBOR ALAP	33 793	20 460	60,5%	46 464	16 189	34,8%	33 644	9 693	28,8%	33 830,8	29 696	87,8%	53,0%
NEMZETI KULTURÁLIS ALAP	10 130	4 704	46,4%	10 102	4 312	42,7%	10 102	7 495	74,2%	10 102,3	12 150	120,3%	70,9%

Forrás: MÁK, A központi kormányzat előzetes mérlege (2019-2022.)

*Pénzügyi szervezetek különadója (2019-2021)

**Nemzeti Foglalkoztatási Alap (2019, 2020)

***Lakásépítési támogatások (2019-2021)

FELHASZNÁLT DOKUMENTUMOK

- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2021): Éves finanszírozási kiadvány 2022, (<https://akk.hu/content/path=finanszirozasi-terv-kiadvanyok>)
- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2022a): Módosított éves finanszírozási terv 2022, (<https://www.akk.hu/download?path=14e1b56c-eb4f-466a-a275-baa12e82fee8.pdf>)
- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2022b): A központi költségvetés finanszírozása és adóságának alakulása 2022. június, (<https://www.akk.hu/download?path=d3e1974f-34b2-49b7-9e3a-f7881dd837c7.pdf>)
- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2022c): Központi költségvetés adóssága, (<https://akk.hu/download?path=e0e22bd9-5d0d-456f-ae87-a3d5ae8e5d7e.pdf>)
- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2022d): A 2022-es finanszírozási terv időarányos teljesülése az első félévben, (<https://www.akk.hu/content/path=finanszirozasi-terv-teljesuleseQ2>)
- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2022e): Az államháztartás maastrichti adóssága (<https://akk.hu/statisztika/allamadossag-finanszirozasi/allamhaztartas-maastrichti-adossaga>)
- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2022f): ÁLLAMPAPÍRPIAC HAVI TÁJÉKOZTATÓ 2022. JÚNIUS (<https://akk.hu/download?path=e0e22bd9-5d0d-456f-ae87-a3d5ae8e5d7e.pdf>)
- Állami Számvevőszék (2022a): Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2021. II. féléves folyamatokról, (https://www.aszhirportal.hu/storage/files/files/elemezsek/2022/E2221_2021_II_feleves_folyamatokrol.pdf?ctid=1310)
- Állami Számvevőszék (2022a): A piaci szereplők helyzete, magatartása és a gazdasági újjáépítés sikerességének összefüggései (https://www.aszhirportal.hu/storage/files/files/elemezsek/2022/E2207_Piaci_szereplok_gazd_ujjaep.pdf?ctid=1310)
- Állami Számvevőszék (2022b): Elemzés A makrogazdasági és költségvetési folyamatok monitorozása, (https://www.aszhirportal.hu/storage/files/files/elemezsek/2022/E2133_Makr_mon_2022_aprilis.pdf?download=truehttps://www.aszhirportal.hu/storage/files/files/elemezsek/2022/E2133_Makr_mon_2022_aprilis.pdf?download=true)
- Állami Számvevőszék (2022c): Elemzés - A piaci szereplők helyzete, magatartása és a gazdasági újjáépítés sikerességének összefüggései (2022.) (https://www.aszhirportal.hu/storage/files/files/elemezsek/2022/E2207_Piaci_szereplok_gazd_ujjaep.pdf?download=true)
- EU (2020): A Bizottság közleménye a Tanácsnak a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési záradékának alkalmazásáról, 2020. március 20. (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52020DC0123>)
- EU (2021): 2021. évi gazdaságpolitikai koordináció: a Covid19 leküzdése, a helyreállítás támogatása és gazdaságunk korszerűsítése, (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX%3A52021DC0500>)
- EU (2022a): A szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE), (https://economy-finance.ec.europa.eu/eu-financial-assistance/sure_hu)
- EU (2022b): Az Európai Bizottság által a programozási időszak kezdetén elfogadott operatív programok összefoglalói lekérdező felülete, (https://ec.europa.eu/regional_policy/hu/atlas/programmes)
- EU (2022c): 2022. nyári gazdasági előrejelzés: A háború miatt romló gazdasági kilátások - https://hungary-representation.ec.europa.eu/2022-nyari-gazdasagi-elorejelzes-haboru-miatt-romlo-gazdasagi-kilatasok-2022-07-14_hu
- EU (2022d): - Energiaárak és az ellátás biztonsága (<https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/energy-prices/>)
- GKI Gazdaságkutató Zrt. (2022): Makrogazdasági előrejelzés a KT. részére, (https://www.parlament.hu/documents/126660/63296360/Makrogazdas%C3%A1gi_elemez%C3%A9s_Magyar_Gazdas%C3%A1gkut%C3%A1s_KT_2022.pdf/7f4088a3-2d44-624b-a87e-d71a6301c03b?t=1653481022735&download=true)
- IMF (2022): International Monetary Fund (2022): World Economic Outlook -)<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2022/April>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2021): Gyorstájékoztató - Bruttó hazai termék (GDP), 2021. IV. negyedév (második becslés), (<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/gdp/gdp2112.html>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2022a): Gyorstájékoztató - A kormányzati szektor egyenlege, 2022. I. negyedév, (<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/krm/krm2203.html>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2022b): Gyorstájékoztató - Bruttó hazai termék (GDP), 2022. II. negyedév (első becslés) (<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/gde/gde2206.html>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2022c): Gyorstájékoztató Bruttó hazai termék (GDP), 2022. I. negyedév (második becslés), (<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/gdp/gdp2203.html>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2022d): Gyorstájékoztatók - Bruttó hazai termék (GDP), (<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/gde2206>)

- Központi Statisztikai Hivatal (2022e): Gyorstájékoztató Foglalkoztatottság, 2022. június (első becslés), (<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/fog/fog2206.html>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2022f): Gyorstájékoztatók - Fogyasztói árak alakulása, (<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/list/far>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2022g): Gyorstájékoztatók - Keresetek, (<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/list/ker>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2022h): Gyorstájékoztató - Külkereskedelmi termékforgalom, 2022. június (első becslés) (<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/kue/kue2206.html>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2022i): Gyorstájékoztató - Bruttó hazai termék (GDP) (második becslés) <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/gdp2206>
- Központi Statisztikai Hivatal (2022j): Gyorstájékoztató – Beruházások (2022. II. negyedév). (<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/ber2206>)
- Magyar Államkincstár (2022a): A központi alrendszer költségvetési mérlege. TB Alapok mérlege. ELKA mérlegei. (https://www.allamkincstar.gov.hu/hu/koltsegtvesi-informaciok/koltsegtveses_merleg_1/222/)
- Magyar Államkincstár (2022b): A 2022. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai – 2022.01.01.-2022.05.31., (<https://www.allamkincstar.gov.hu/hu/koltsegtvesi-informaciok/a-2022-evi-kozponti-koltsegtveses-vegrehajtasanak-adatai/4175/>)
- Magyar Államkincstár (2022c): A 2022. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai – 2022.01.01.-2022.06.30., (<https://www.allamkincstar.gov.hu/hu/koltsegtvesi-informaciok/a-2022-evi-kozponti-koltsegtveses-vegrehajtasanak-adatai/4175/>)
- Magyar Államkincstár (2022d): A központi alrendszer költségvetési mérlege. 7. hónap (https://www.allamkincstar.gov.hu/files/M%C3%A9rlegek/2014/k%C3%B6zponti%20ktgvet%C3%A9si%20m%C3%A9rlegek/2022/kpiktv_merleg_2207.xls)
- Magyar Nemzeti Bank (2021): Inflációs jelentés, 2021. december (<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/inflacios-jelentes/2021-12-16-inflacios-jelentes-2021-december>)
- Magyar Nemzeti Bank (2022a): Inflációs jelentés, 2022. június, (<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/inflacios-jelentes/2022-06-30-inflacios-jelentes-2022-junius>)
- Magyar Nemzeti Bank (2022b): Az államháztartás és háztartások előzetes pénzügyi számlái, 2022. május, (<https://statisztika.mnb.hu/publikacios-temak/penzugyi-szamlak/sajtokozlemenyek/az-allamhaztartas-es-haztartasok-elozetes-penzugyi-szamlai>)
- Magyar Nemzeti Bank (2022c): Az inflációs célkövetéses rendszer, (<https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-politika-keretrendszer/az-inflacios-celkoveteses-rendszer>)
- Magyar Nemzeti Bank (2022d): Fizetési mérleg jelentés 2022. július (<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/fizetesi-merleg-jelentes/fizetesi-merleg-jelentes-2022-julius>)
- Magyar Nemzeti Bank (2022e): Hitelezési felmérés (2022. március), (<https://www.mnb.hu/penzugyi-stabilitas/publikaciok-tanulmanyok/hitelezesi-felmeres/hitelezesi-felmeres-2022-marcius>)
- Magyar Nemzeti Bank (2022f): Hitelezési felmérés (2022. május), (<https://www.mnb.hu/penzugyi-stabilitas/publikaciok-tanulmanyok/hitelezesi-felmeres/hitelezesi-felmeres-2022-majus>)
- Magyar Nemzeti Bank (2022g): Hitelezési felmérés (2022. augusztus), (<https://www.mnb.hu/penzugyi-stabilitas/publikaciok-tanulmanyok/hitelezesi-felmeres/hitelezesi-felmeres-2022-augusztus>)
- Magyar Nemzeti Bank (2022h): Euro - Árfolyam alakulása - <https://arfolyam.iridium.hu/>
- Magyar Nemzeti Bank (2022i): Jegybanki alapkamat alakulása (https://www.mnb.hu/Jegybanki_alapkamat_alakulasa)
- Magyar Nemzeti Bank (2022j): Az államháztartás és a háztartások előzetes pénzügyi számlái. 2022. II. negyedév. (<https://statisztika.mnb.hu/publikacios-temak/penzugyi-szamlak/sajtokozlemenyek/az-allamhaztartas-es-haztartasok-elozetes-penzugyi-szamlai>)
- Magyar Nemzeti Bank (2022k): A háztartások (S.14) pénzügyi vagyona és a vagyónváltozás összetevői. (<https://www.mnb.hu/letoltes/gyorsof-hu-1.xlsx>)
- Magyarország Kormánya (2021): GDP alakulása, Szja visszatérítése, (<https://kormany.hu/hirek/visszakaphatjak-befizett-szemelyi-jovedelemadojukat-a-gyermekes-csaladok>)
- Magyarország Kormánya (2022a): Magyarország Konvergencia Programja 2022-2026, (<https://kormany.hu/dokumentumtar/magyarorszag-konvergencia-programja-2022-2026>)
- Magyarország Kormánya (2022b): MAGYARORSZÁG 2022. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA, (https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwik0uP_1ND5AhWNgSoKHSFIBAAQFnoE-CACQAQ&url=https%3A%2F%2Fec.europa.eu%2Finfo%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2Fnrp_2022_hu_.pdf&usq=AOv-Vaw2xCqUSMshJmAADVgpSdXUx)
- Magyarország Kormánya (2022c): Februárban már érezhető minden intézkedés hatása a pénztárcákban, (<https://kormany.hu/hirek/beremelesek-adovisszaterites-13-havi-nyugdij>)

Magyarország Kormánya (2022d): A kormány az ország biztonságát és a gazdaságot is megvédi, (<https://kormany.hu/hirek/a-kormany-az-orszag-biztonsagat-es-a-gazdasagot-is-megvedi>)

Magyarország Kormánya (2022e): A kormány benyújtotta az Országgyűlésnek az új kata törvényt, amely továbbra is alacsony összegű, kevés adminisztrációval járó, egyszerű adózási formát kínál a legkisebb vállalkozásoknak (<https://kormany.hu/hirek/a-kormany-a-haborus-valsagban-is-megorzi-a-legkisebb-vallalkozasok-kedvezmenyes-adozasat>)

Pénzügyminisztérium (2021): T/16118 számú törvényjavaslat Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről – Fejezeti indokolások, (<https://www.parlament.hu/irom41/16118/16118.html>)

Pénzügyminisztérium (2022a): „TÁJÉKOZTATÓ az államháztartás központi alrendszerének 2022. június végi helyzetéről”, (<https://kormany.hu/penzugyminiszterium/aht-jelentesek>)

Pénzügyminisztérium (2022b): Az államháztartás központi alrendszerének előzetes mérlege, (<https://kormany.hu/penzugyminiszterium/aht-jelentesek>)

Pénzügyminisztérium (2022c): Tájékoztató az államháztartás központi alrendszerének 2022. június végi helyzetéről, (<https://kormany.hu/penzugyminiszterium/aht-jelentesek>)

Pénzügyminisztérium (2022d): Stratégiai tulajdonnal bővül az állami vagyon, (<https://kormany.hu/hirek/strategiai-tulajdonnal-bovul-az-allami-vagyon>)

Központi Statisztikai Hivatal STADAT táblák

1.1.1.1. Főbb ármutatók [előző év=100,0%]

1.1.1.6. Fogyasztóiár-indexek a kiadások részletes csoportjai szerint [előző év=100,0%]

1.2.1.1. A főbb ármutatók, havonta [előző év azonos időszaka = 100,0%]

1.2.1.3. Fogyasztóiár-indexek a kiadások részletes csoportjai szerint, havonta

3.2.1.1. A regisztrált gazdasági szervezetek száma – GFO'02 (1990–2010)

3.2.1.5. A nemzetgazdasági beruházások teljesítményértéke és volumenindexei gazdálkodási forma szerint, negyedévente, évkezdettől kumulált

3.7.5. A háztartások pénzügyi vagyona [milliárd forint]

7.2.1.2. Az építőipari termelés értéke és volumenindexe építőipar-csoportonként, havonta és évkezdettől kumuláltan

18.2.1.2. Lakóépületekre, üdülőépületekre, nem lakóépületekre, lakásokra kiadott építési engedélyek havonta

20.1.1.1. A munkaerőpiac legfontosabb éves adatai

20.1.1.2. A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitása, nemekén

20.1.1.4. A munkavállalási korú népesség gazdasági aktivitása, nemeként

20.1.1.9. A foglalkoztatottak száma nemzetgazdasági ágak, ágazatok szerint, nemeként – TEÁOR'08 [ezer fő]

20.1.1.17. Foglalkoztatási ráta korcsoportok szerint, nemeként [%]

20.1.1.23. A munkanélküliek száma az előző foglalkozásuk jellege szerint, nemeként [ezer fő]

20.1.1.26. Munkanélküliségi ráta korcsoportok szerint, nemeként [%]

20.1.1.33. Aktivitási arány korcsoportok szerint, nemeként [%]

20.1.1.41. A tartósan munkanélküliek aránya a 15–64 éves munkanélkülieken belül [%]

20.1.1.46. Főbb kereseti adatok – munkáltatók teljes körénél

20.1.1.48. Főbb kereseti adatok – vállalkozások

20.1.1.49. Főbb kereseti adatok – költségvetés

20.1.1.61. Az alkalmazásban állók bruttó keresetösszege, létszáma, órakeresete és egyenértékes bruttó átlagkeresete

20.2.1.17. A foglalkoztatottak száma nemzetgazdasági ágak, ágazatok szerint, nemeként, negyedévente – TEÁOR'08 [ezer fő]

21.2.1.3. A bruttó hazai termék (GDP) termelése folyó áron nemzetgazdasági áganként, negyedévente [millió forint]

21.2.1.6. A bruttó hazai termék (GDP) termelésének negyedéves volumenindexei nemzetgazdasági áganként [előző év azonos időszaka = 100,0%]

21.2.1.10. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználása folyó áron, negyedévente [millió forint]

21.2.1.13. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználásának negyedéves volumenindexei, 2015. évi átlagáron [előző év azonos időszaka = 100,0%]

21.2.1.21. Hozzájárulás a bruttó hazai termék (GDP) változásához (felhasználási oldal), előző év azonos időszakához viszonyított negyedéves indexekből számítva[százalékpont]

25.2.1.2. Az egészségbiztosítási ellátásban részesülők táppénzes adatai

Az elemzéshez felhasználtuk a Pénzügyminisztériumtól (PM), a Magyar Államkincstártól (MÁK), a Miniszterelnökségtől (ME), a Külgazdasági és Külügyminisztériumtól (KKM), az Építési és Beruházási Minisztériumtól (EBM), gazdaságfejlesztési minisztertől (GFM), a Miniszterelnöki Kabinetirodától (MIKA), Technológiai és Ipari Minisztériumtól (TIM) és a Kulturális és Innovációs Minisztériumtól (KIM) az elemzés írásához igényelt és beérkezett adminisztratív adatforrásokat. Az adatok 2022.július 29. és augusztus 24-e között érkeztek be.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ÁFA	Általános forgalmi adó
ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság
ÁSZ	Állami Számvevőszék
CEF	The Connecting Europe Facility
E. Alap	Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap Egészségbiztosítási Alap címe
E Ft	ezer forint
EBM	Építési és Beruházási Minisztérium
EJEVA	Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap
ELKA	Elkülönített Állami Pénzalapok
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
EU	Európai Unió
GDP	Gross domestic product, bruttó hazai termék. A GDP az egy területen, adott idő alatt előállított végső felhasználásra szánt javak (termékek és szolgáltatások) összességének értéke.
GFM	Gazdaságfejlesztési miniszter
GKI	GKI Gazdaságkutató Zrt.
Gst.	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
GÚP	Gazdaság-újraindítási Program
IMF	Nemzetközi Valutaalap (International Monetary Fund)
KATA	kisvállalkozói adó
KIM	Kulturális és Innovációs Minisztérium
KKM	Külgazdasági és Külügyminisztérium
KMA	Központi Maradványelszámolási Alap
KOP	Kohéziós Politikai Operatív Programok
Kormány	Magyarország Kormánya
KP	Konvergencia Program
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KT	Költségvetési Tanács
Kvtv.	a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény
MA	Megtakarítási Alap
MÁK	Magyar Államkincstár
ME	Miniszterelnökség
MIKA	Miniszterelnöki Kabinetiroda
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt
Mrd Ft	milliárd forint
NGEU	NextGeneration EU – „Következő Nemzedék EU” forrásai
NKA	Nemzeti Kulturális Alap
NKFIA	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
NVTNM	nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter
Ny. Alap	Nyugdíjbiztosítási Alap
PM	Pénzügyminisztérium
RRF	Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz
Szja	személyi jövedelemadó
TIM	Technológiai és Ipari Minisztérium
VP	Vidékfejlesztési Program

FOGALOMTÁR

államadósság	A Gst. 2021. december 1-jén hatályos 1.§ f) pontja alapján az államadósság az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló, 2009. május 25-i 479/2009/EK tanácsi rendeletben meghatározott módon számított adósság. Eszerint az államadósság a kormányzati szektor (S.13) év végén fennálló bruttó adóssága névértéken, azon pénzügyi eszközöknek megfelelő kötelezettségek kivételével, amelyek a kormányzati szektor tulajdonában vannak.
államadósság mutató	"Az Alaptörvény 36. cikk (4) és (5) bekezdésében, valamint 37. cikk (2) és (3) bekezdésében foglaltak végrehajtása során figyelembe veendő mindenkori államadósság mutatója olyan, százalékban kifejezett, egy tizedesig kerekített hányados, amely a) számlálójában az államadósságnak, b) nevezőjében a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló tanácsi rendeletben meghatározottak szerint számított bruttó hazai terméknek e törvény szerinti értéke szerepel. (Forrás: Gst. 2. §)"
államkötvény	1 évnél hosszabb futamidejű, fix vagy változó kamatozású állampapír.
bruttó állóeszköz-felhalmozás	Tartalmazza az elszámolási időszakban vásárolt vagy saját termelésben előállított tárgyi eszközök és immateriális javak értékét, a használt tárgyi eszközök értéknövekedését, a külföldről származó tárgyeszköz-appointot, valamint a pénzügyi lízing konstrukcióban beszerzett tárgyi eszközök értékét. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/gdp_modsz.html)
devizakötvény	Külföldi devizában kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír. A kötvényben a kibocsátó (az adós) arra kötelezi magát, hogy az ott megjelölt pénzüsszegnek az előre meghatározott kamatát, egyéb jutalékait, valamint az általa vállalt esetleges egyéb szolgáltatásokat, továbbá a pénzüsszeget a kötvény mindenkori tulajdonosának, illetve jogosultjának (a hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti, illetőleg teljesíti.
diszkontkincstárjegy	Egy évnél rövidebb lejáratú, névérték alatt kibocsátott állampapír, lejáratkor a névértéket fizeti ki a kibocsátó.
Elkülönített állami pénzalap	Az elkülönített állami pénzalapok a közfeladatok ellátása során az állam nevében beszedendő költségvetési bevételek és teljesítendő költségvetési kiadások alapszerű elszámolására szolgálnak. Elkülönített állami pénzalapot közfeladat részben vagy egészben államháztartáson kívüli forrásból történő ellátásának biztosítása céljából törvény hozhat létre.
előirányzat-módosítás	A megállapított bevételi előirányzat vagy növelése, vagy csökkentése. (Forrás: Áht. 1. § 6. pont)
háztartások fogyasztása	A fogyasztási kiadáson kívül tartalmazza a természetbeni társadalmi juttatásból származó fogyasztást is. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html)
külkereskedelmi egyenleg	A nemzetgazdaság export- és importforgalmának egyenlege, amely tartalmazza a külkereskedelmi áruforgalmon kívül a szolgáltatások exportjának és importjának egyenlegét. Az áruforgalom tartalmazza a külkereskedelmi áruforgalmi statisztikából rendelkezésre álló általános forgalmat (beleértve a vámszabad területek és a külföld közötti forgalmat), a bunkerüzemanyagot, az aktív és passzív bér munkát (bruttó értéken számba véve), a bér munka késztermék export anyag tartalmának korrekcióját, a javítást (nettó értéken számba véve) és a tértíárut. A szolgáltatásforgalom tartalmazza az idegenforgalmat (a nem rezidensek költése Magyarországon és a rezidensek költése külföldön), a rezidens és nem rezidens gazdasági egységek közötti üzleti és egyéb szolgáltatás tranzakciókat. A nemzetgazdasági elszámolásokban a külkereskedelmi áruforgalom számítása szerződéses paritáson történik. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html)
piaci beszerzési ár	„Az ár, amelyet egységnyi termék vagy szolgáltatás igénybevételéért a felhasználó ténylegesen fizet. (Tehát nem tartalmazza a termelő célú felhasználáshoz vásárolt termékek és szolgáltatások után visszaigényelhető áfát, valamint a terméktámogatások értékét.)” (Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/gdp_modsz.html)
végző fogyasztás, összes végző fogyasztási kiadás	Azoknak a termékeknek és szolgáltatásoknak az értéke, amelyek a háztartások vagy a társadalom végző szükségleteinek kielégítését szolgálják. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html)

JOGSZABÁLYOK ÉS KÖZJOGI SZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK JEGYZÉKE

Törvények

1990. évi XCIII. törvény az illetékekről
 Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
 2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
 2011. évi CXCIV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
 2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról
 2016. évi LXVIII. törvény a jövedéki adóról
 2018. évi LII. törvény a szociális hozzájárulási adóról
 2021. évi I. törvény a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről
 2021. évi LXIX. törvény egyes adótörvények módosításáról
 2021. évi XC. törvény Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről
 2021. évi CXXX. törvény a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről
 2021. évi CXXXIII. törvény egyes vagyongazdálkodási tárgyú rendelkezésekről, valamint egyes vagyongazdálkodást és nemzeti pénzügyi szolgáltatásokat érintő törvények módosításáról
 2022. évi II. törvény Magyarország minisztériumainak felsorolásáról
 2022. évi VI. törvény szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításáról
 2022. évi XIII. törvény a kisadózó vállalkozók tételes adójáról

Kormányrendeletek, kormányhatározatok

- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
 342/2020. (VII. 14.) Korm. rendelet a tizenharmadik havi ellátásról
 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet kihirdetéséről
 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről
 80/2021. (II. 22.) Korm. rendelet a 2021. február 8. napjával kihirdetett veszélyhelyzettel összefüggő rendkívüli intézkedések hatályának meghosszabbításáról
 404/2021. (VII. 8.) Korm. rendelet a gazdaság újraindítása érdekében fizetendő kiegészítő bányajáradékról
 535/2020. (XII. 1.) Korm. rendelet a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésről
 626/2021. (XI. 13.) Korm. rendelet az üzemanyagok hatósági áras forgalmazására vonatkozó részletes szabályokról
 641/2021. (XI. 25.) Korm. rendelet a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésről szóló 535/2020. (XII. 1.) Korm. rendelet módosításáról
 684/2021. (XII. 7.) Korm. rendelet a tizenharmadik havi nyugdíj és a tizenharmadik havi ellátás 2022. évi teljes visszaépítéséről
 801/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet egyes kormányrendeleteknek a Központi Költségvetés Végrehajtását Támogató Rendszer bevezetésével összefüggő módosításáról
 814/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet a Magyarország 2022. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól
 57/2022. (II. 28.) Korm. rendelet a hatósági üzemanyaggal kapcsolatos egyes intézkedésekről
 104/2022. (III. 12.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt a szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel érkező személyek elhelyezésének támogatásáról és az azzal kapcsolatos egyéb intézkedésekről

- 180/2022. (V. 24.) Korm. rendelet az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról
- 181/2022. (V. 24.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzet megszüntetéséről
- 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről
- 190/2022. (V. 26.) Korm. rendelet egyes, a koronavírus-világjárvány következményeinek elhárítása céljából kihirdetett veszélyhelyzet során kiadott kormányrendeletek hatálybalépéséről és veszélyhelyzeti intézkedésekről
- 197/2022. (VI. 4.) Korm. rendelet az extraprofit adókról
- 224/2022. (VI. 22.) Korm. rendelet egyes államháztartási szabályoknak a veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról, valamint egyes kormányrendeletek módosításáról
- 259/2022. (VII. 21.) Korm. rendelet egyes egyetemes szolgáltatási árszabások meghatározásáról
- 1520/2020. (VIII. 14.) Korm. határozat az Egészséges Budapest Programban érintett állami fenntartású, közfinanszírozott kórházak fertőtlenítési célú felújításával kapcsolatos beruházásokhoz szükséges forrás biztosításáról
- 1179/2021. (IV. 14.) Korm. határozat a koronavírus-járvány következtében szükségessé vált versenyképesség-növelő támogatási program bővítéséről és az előirányzat rendelkezésre álló keretösszegének megemeléséről
- 1440/2021. (VII. 6.) Korm. határozat a gazdaság újraindítása érdekében szükséges egyes építési beruházások támogatásáról
- 1495/2021. (VII. 23.) Korm. határozat a Gazdaság-újraindítási Akcióterv végrehajtása érdekében Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervéhez kapcsolódó intézkedési lista jóváhagyásáról
- 1518/2021. (VII. 30.) Korm. határozat a magyar kutatóúrhajós misszióját előkészítő szerződés és a misszió megvalósításához kapcsolódó iparfejlesztő intézkedések és forrásigények elfogadásáról
- 1627/2021. (IX. 6.) Korm. határozat egyházi személyek jövedelempótlékának és egyházi jogi személyek hit-tanoktatási támogatásának emeléséről
- 1641/2021. (IX. 21.) Korm. határozat a Gazdaság-újraindítási Akcióterv keretében a koronavírus-világjárvány mikro-, kis- és középvállalkozásokra gyakorolt gazdasági hatásainak mérséklése érdekében a Magyar Export-Import Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság által bevezetett Fordulat Beruházási Hitelprogram keret-emelésével kapcsolatos intézkedésekről
- 1710/2021. (X. 8.) Korm. határozat az állami fenntartású, közfinanszírozott kórházak felújításával kapcsolatos beruházások második üteméhez szükséges forrás biztosításáról
- 1949/2021. (XII. 22.) Korm. határozat a 2022. évi hiánycél csökkentéséről és az ennek eléréséhez szükséges intézkedésekről
- 1004/2022. (I. 14.) Korm. határozat a közsféra egyes területei béremeléséhez nyújtott támogatásról
- 1006/2022 (I. 20.) Korm. határozat a címrendi kiegészítésről, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról
- 1034/2022. (II. 1.) Korm. határozat címrendi kiegészítésről, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Beruházás Előkészítési Alapból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka előirányzatból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról, kötelezettségvállalás engedélyezéséről, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról
- 1042/2022. (II. 4.) Korm. határozat A Győri Ipari Park bővítésének támogatásáról
- 1043/2022. (II. 4.) Korm. határozat a Nyíregyházi Ipari Park bővítésének támogatásáról
- 1091/2022. (II. 28.) Korm. határozat a mikro-, kis- és középvállalkozások 2022. évi iparüzési adókedvezményével kapcsolatos önkormányzati támogatásról
- 1099/2022. (III. 2.) Korm. határozat a címrendi kiegészítésről, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Központi Maradványszárolási Alap előirányzatból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról
- 1117/2022. (III. 5.) Korm. határozat a kisbenzinkutaknak a vidéki ellátásbiztonság garantálása érdekében történő támogatásáról

- 1121/2022. (III. 7.) Korm. határozat a címrendi kiegészítésről, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Központi Maradványelszámolási Alap előirányzatból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka előirányzatból történő és fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról
- 1168/2022. (III. 22.) Korm. határozat az Ukrajnában kialakult fegyveres konfliktussal összefüggésben felmerült önkormányzati kiadások ellentételezéséhez kapcsolódó támogatás biztosításáról
- 1180/2022. (III. 23.) Korm. határozat a címrendi kiegészítésről, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Központi Maradványelszámolási Alap előirányzatból történő és fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról
- 1226/2022. (IV. 7.) Korm. határozat a Gazdaság-újraindítási Akcióterv végrehajtása érdekében Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervéhez kapcsolódó intézkedési lista jóváhagyásáról szóló
- 1495/2021. (VII. 23.) Korm. határozat módosításáról
- 1229/2022. (IV. 19.) Korm. határozat a Honvédelmi Minisztérium 2022. évi tömeges bevándorlás kezeléséhez kapcsolódó feladatellátásáról és annak forrásigényéről
- 1230/2022. (IV. 19.) Korm. határozat a rendkívüli migrációs nyomás kezeléséhez szükséges további források biztosításáról
- 1246/2022. (IV. 29.) Korm. határozat a távhőkassza pozitív egyenlege megőrzéséhez szükséges intézkedésekről
- 1264/2022. (V. 27.) Korm. határozat a Beruházás ösztönzési célú előirányzat keretösszegének emeléséről
- 1281/2022. (VI. 4.) Korm. határozat a Magyarország szomszédságában zajló háború idején a rezsiszökkentés megvédése és a honvédelmi célok teljesítése érdekében szükséges költségvetési intézkedésekről
- 1285/2022. (VI. 7.) Korm. határozat a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból történő átcsoportosításról
- 1296/2022. (VI. 17.) Korm. határozat a kisbenzinkutaknak a vidéki ellátásbiztonság garantálása érdekében történő támogatásáról szóló 1117/2022. (III. 5.) Korm. határozat módosításáról
- 1302/2022. (VI. 22.) Korm. határozat a címrendi kiegészítésről, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Központi Maradványelszámolási Alap előirányzatból, fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról
- 1325/2022. (VII. 11.) Korm. határozat a költségvetési fejezeteket érintő államháztartási stabilizációs intézkedésekről

Európai uniós jogforrások

A TANÁCS 479/2009/EK RENDELETE (2009. május 25.) az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu